Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori netrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seria garmondŭ pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anu 12 fl., pe şésĕ lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unu anu 40 francĭ, pe şese lunĭ 20 francĭ, pe treĭ lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unu anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unu anu 12 fl. pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Unu esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 91. — Anulŭ LII. Braşovŭ, Duminecă 23 Aprilie (5 Maiu) 1889.

Braşovŭ, 22 Aprilie v.

Cea mai însemnată dintre întêmplările septĕmânei acesteia este fără îndoiélă sosirea în ţéră a principelui moştenitorŭ alŭ României Ferdinand de Hohenzollern şi primirea căldurósă şi însufleţită, ce i-a făcut'o poporaţiunea Bucurescilorŭ.

In timpulŭ mai nou alŭ renascerei rĕsăritului europênŭ România a jucatŭ rolulŭ celŭ mai de frunte între statele micĭ ale peninsulei balcanice, nu numai prin însemnătatea numerică a locuitorilorŭ ei şi prin aceea a teritoriului ei, ci mai vêrtosŭ prin tactulŭ şi înţelepciunea bărbaţilorŭ, carĭ au condusŭ destinele ei şi prin vitejia armatei sale în rĕsboiul dela 1877/8, despre care s'a dusŭ vestea peste totŭ rotogolulŭ pământului.

Acea parte frumósă şi roditóre a continentului europênŭ, ce se numesce peninsula balcanică, a fostŭ totdéuna unŭ mĕrŭ de certă între marile puterĭ, carĭ lăcomescŭ la ea aşa de multŭ şi arŭ dori sĕ o supună stăpânirei lorŭ. Ea este şi astădĭ terĕmulŭ, pe care se luptă influinţa puterilorŭ apusene cu influinţa puternicei împĕrăţii rusescĭ pentru acéstă parte a Europei.

In timpulŭ din urmă se născu întrebarea, că décă odată va înceta puterea semilunei în peninsula balcanică, cine sĕ moştenéscă acéstă parte a Europei. Atuncĭ un bărbat de statŭ engles înţeleptŭ a disŭ: Orientulŭ europênŭ sĕ fiă alŭ poporelorŭ orientale, ér nu alŭ uneia séu alŭ alteia dintre marile puterĭ.

Acestŭ principiu dreptŭ şi în adevĕrŭ liberalŭ se pare că a fostŭ îmbrăţişatŭ de diplomaţia puterilorŭ apusene, ca singurulŭ mijlocŭ spre a pune stavilă poftelorŭ de cutropire.

Vedemŭ celŭ puţinŭ, că dela 1877 încóce diplomaţia puterilorŭ apusene urmăresce cu viu interesŭ şi cu multă simpatiă desvoltarea statelorŭ micĭ din Orientulŭ Europei, dorindŭ ca aceste sĕ se întăréscă şi sĕ se consolideze, ca astfelŭ ele însăşĭ sĕ fiă în stare a-şĭ apĕra libertatea şi neatêrnarea în contra orĭ-cărei uneltirĭ şi pofte de cucerire din afară.

Acésta politică fiindŭ susţinută de către puterile apusane ca cea mai favorabilă intereselorŭ Europei, le dă statelorŭ micĭ din Orientŭ importanta misiune europenă de a crea stărĭ durabile întărindu-se înăuntru şi lăţindŭ cultura şi progresulŭ pe tóte terĕmurile.

După cele ce se petrecŭ astădĭ în peninsula balcanică nu mai e îndoiélă, că România şi-a înţelesŭ mai bine decâtŭ orĭ care altŭ statŭ rĕsăritenŭ marea sa misiune de a fi pionerulŭ culturii apusane în Orientŭ şi de a da esemplu de stabilitate şi de lealitate către puterile europene.

Suntŭ în adevĕrŭ uriaşe progresele, ce le-a făcutŭ România dela unirea principatelorŭ încóce şi cu deosebire sub domnirea gloriósă a Regelui Carolŭ I de Hohenzollern. Mulţămită purtării sale corecte, respectului sĕu pentru constituţiunea şi libertăţile ţĕrii, mulţămită vitejiei armatei române şi patriotismului bărbaţilorŭ de statŭ românĭ, România a devenitŭ regatŭ independentŭ şi respectatŭ de tóte puterile şi astădĭ putemŭ dice că ocupă loculŭ de frunte între statele micĭ rĕsăritene.

Acum prin regularea cestiunei succesiunei la tronŭ şi aşader prin întărirea dinastiei române, s'a pusŭ cea din urmă pétră la temelia puternicei clădirĭ a statului românŭ, s'a asiguratŭ trăinicia lui faţă cu orĭ-ce primejdii şi sguduirĭ neprevĕdute.

Acésta au pĕtruns'o şi au sêmţit'o fraţii noştri de dincolo şi de aceea cu toţii în unire, fără deosebire de partidă, au salutatŭ sosirea în ţéră a prinţului moştenitorŭ Ferdinand de Hohenzollern, ca o puternică garanţiă pentru viitórea desvoltare a statului românŭ.

Împrejurarea, că întregŭ corpulŭ diplomaticŭ din Bucurescĭ s'a grăbitŭ sĕ salute pe moştenitorulŭ tronului românŭ, nu póte decâtŭ sĕ înalţe însemnătatea pasului făcutŭ, care se apreţiéză cu mare simpatiă şi de către pressa din monarchia nóstră.

Foile din Viena uréză prinţului moştenitorŭ românŭ sĕ aibă însuşirile bunicului şi ale unchiului sĕu. Chiar şi foile unguresci dicŭ, că din punctŭ de vedere alŭ intereselorŭ comune europene se potŭ numai bucura, că s'a regulatŭ astfelŭ succesiunea la tronulŭ românŭ.

Mai este óre de lipsă sĕ spunemŭ, că bucuriă sĕmţimŭ şi noi în inimele nóstre, când vedemŭ cum fraţii noştri de dincolo progreséză şi se întărescŭ asigurându astfelŭ viitorulŭ ţĕrii?

Şi bucuria nóstră nu se întemeiază numai pe interesele comune europene, ci şi pe interesele comune de limbă şi de cultură, ce ne légă cu fraţii noştri de dincolo, căcĭ asigurându-se viitorulŭ României se asigură şi trăinicia limbei şi culturii române.

Revista politică.

Din năuntru. In dieta ungurescă se desbate acum bugetulŭ pe 1889. Raportorulŭ Alex. Hegedüs arĕtă, că deficitulŭ se înfăţişéză cu 7½ milióne, la care se mai adaugŭ 13 milióne pentru amortisărĭ şi 5.6 milióne pentru veniturĭ din vêndarea de moşii ale statului. Raportorulŭ mai dise însĕ, că cheltuelile se vorŭ urca în anulŭ viitorŭ, deórece se vorŭ cere nouĕ sume pentru armată şi pentru apĕrarea ţĕrii, precum şi pentru reformele justiţiare şi administrative.

Cum vedemŭ, deficitulŭ ni-se înfăţişéză în realitate cu 26·1 milióne fl., şi socotindŭ că guvernulŭ totdéuna a ascunsŭ adevĕratulŭ deficitŭ şi că se vorŭ cere încă nouĕ credite pentru armată şi pentru apĕrarea ţĕrii, precum şi pentru reformele justiţiare şi administrative, că guvernulŭ totdéuna a trecutŭ peste bugetulŭ preliminatŭ, deficitulŭ realŭ va fi totŭ ca în trecutŭ, adecă celŭ puţinŭ îndoitŭ de mare, aşa că numai echilibru în bugetulŭ unguresŭ nu se va restabili câtŭ e hăulŭ. In 1885 dicea guvernulŭ, că nu e deficitŭ, şi când colo neamŭ pomenitŭ cu unŭ deficitŭ de 40 milióne. Aşa în 1887 deficitulŭ s'a urcatŭ la 55·7 milióne, din care chiar scoţĕndŭ cele 16·3 milióne cerute pentru armată, totŭ rĕmâne unŭ deficitŭ de 40 milióne. Chiar proiectulŭ de bugetŭ pe 1889 e cu 6 milióne mai nefavorabilŭ decâtŭ bugetulŭ din anulŭ trecutŭ.

Deputatulŭ Ferd. Horanszky dice, că deficitulŭ de 7·4 milióne, ce-lŭ arată raportorulŭ pe 1889, nu e adevĕratŭ, ci se urcă la 40 milióne. Pentru o asemenea stare financiară rea, guvernulŭ nu merită nicĭ o mulţămită, ci merită contribuabilii pentru jertfele ce le aducŭ. Óre vrednicŭ e de mulţămită unŭ guvernŭ, care a urcatŭ dările cu vr'o 70 milióne fl.? Orĭ doră sĕ-i mulţămescĭ pentru stările asiatice ce domnescŭ încă în administraţiunea financiară? Mai anulŭ trecutŭ promitea guvernulŭ, că de rĕndulŭ acesta va fi deficitulŭ numai de 2—3 milióne, şi étă că ne vine cu unŭ deficitŭ de 7·4 milióne. Ba mai promitea, că rata ântéiu de 5 milióne pentru procurarea pusciloŭ cu repetiţiă honvedilorŭ va fi pusă în bugetulŭ pe 1889, şi când colo acéstă sumă lipsesce. Prin urmare deficitulŭ, aşa cum ilŭ ascunde guvernulŭ, totŭ ar fi de 12·4 milióne. Guvernulŭ se înşélă, décă crede, că cu vêndarea moşiilorŭ statului va ajunge sĕ acopere deficitele, pentru că nicĭ moşiile n'au sĕ dureze câtŭ lumea. Cheltuelile ni-se înfăţişéză totŭ mai nefavorabile, pentru honvedĭ se cerŭ cu 2 milióne mai multŭ ca în anulŭ trecutŭ. Interesele la datorii crescŭ, pensiunile asemenea cresc cu ale fişpanilor. Urmarea va fi falimentulŭ. La timpulŭ sĕu, dice vorbitorulŭ, vomŭ trage la rĕspundere pe guvernŭ pentru uşuratica administrare a averii şi veniturilorŭ statului. Guvernului nu i'a păsatŭ de împovărarea cetăţenilorŭ cu dărĭ nouĕ, aşa că acum suntŭ siliţĭ sĕ flămândéscă neputêndu-şĭ acoperi nicĭ cele mai neapĕrate trebuinţe. In privinţa economică, guvernulŭ a pusŭ pe gâtulŭ ţĕrii politica vamală protecţionistă, a mărĭtŭ dările de consumŭ, de

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS"

Pacea în casă.

(după Fritz Morlin)

I

In diua de anulŭ nou ţĕrănulŭ îşĭ petrece cu aceea, că felicită când pe unulŭ, când pe altulŭ.

Intrândŭ în o casă, elŭ după datina veche uréză sănĕtate, viéţă îndelungată, norocŭ în vite, bucate, multă bucuriă în copii şi servitorĭ, şi *pace in casă*.

Când rostesce aceste vorbe din urmă privesce mai cu atenţiune faţa gazdei şi a găzdóiei şi îndată póte sĕ observe cum stă lucrulŭ cu *pacea in casă*.

Femeile suntŭ de totŭ soiulŭ: icĭ vedĭ pe una gata de certă, bărbatulŭ începe a încreţi fruntea; colo vedĭ pe alta asemenea de guralivă ca cea dintâiu, cum se arată de încăpăţînată, de cugetĭ că toţĭ ţapii din satŭ o-au împunsŭ; o a treia se preface cu unŭ zîmbetŭ falsŭ şi numai a cincea orĭ chiar a şésea privesce mai de dómne-ajută pe ţĕranulŭ, care gratuléză, ilŭ poftesce sĕ bea unŭ păhăruţŭ de rachiu, sĕ guste din plăcinte dicêndu'i, că aşa ceva ascultă bucurosŭ.

Ţĕranulŭ nu aştéptă multă rugare, ci se aşédă la masă şi mâncă cu tignélă, căcĭ intr'o casă, unde domnesce pace şi linişte, tóte suntŭ mai bune: şi plăcintele aşa suntŭ de gustóse, încâtŭ nicĭ décă le făceai cu smochine şi migdale nu puteau fi mai bune.

Şi nu e mirare, că în casele acelea, unde e bună înţelegere, tóte lucrurile merg mai bine, săcurea taie îndoitŭ ca la alţii, cósa e îndoitŭ de ascuţită, plugulŭ merge ca vêntulŭ pe câmpŭ, şi chiar décă'i ameninţă lipsa séu vre-unŭ năcazŭ, ei ilŭ pórtă cu răbdare, mângâindu-se cu cuvintele, că năcazulŭ împărţitŭ se simte numai pe jumătate.

Oh — ne întrébă cetitorulŭ — aşa de greu se póte câştiga acéstă pace, de nu o afli mai nicăirĭ? Eu credeamŭ, că e uşorŭ a-o susţine mai cu sémă între ómenii mai săracĭ, carĭ nu au altŭ ceva şi pe carĭ lumea întrégă se scutură de prafŭ.

La tótă întêmplarea trebue sĕ credemŭ, că e uşorŭ a susţine acéstă pace, convinsŭ fiindŭ fiecare, de ce preţŭ însemnatŭ este ea pentru familiă, şi cum din înţelegerea asta între bărbatŭ şi femeiă, vine noroculŭ şi binele în casă.

Da! acésta o sciu şi o simtŭ mai cu sémă aceia, carĭ nu trăescŭ cu astfelŭ de înţelegere, şi îi ducŭ dorulŭ, fără de a pute afla mijloculŭ celŭ adevĕratŭ spre a şi-o pute câştiga, şi carĭ începŭ a despera, credêndŭ, că nicĭ-odată nu se vorŭ putea împărtăşi de acéstă pace. Sĕ nu desperămŭ, căcĭ décă urmărimŭ cu băgare de sémă causele, din carĭ se nascŭ neînţelegerile în familiă, vomŭ găsi, că acestea într'atâta suntŭ de neînsemnate, încâtŭ îţĭ vine a rîde, cum ómenĭ cu mintea sănĕtósă se supără pentru aşa ceva, şi cum lasă ei ca acelea sĕ prindă cu încetulŭ rădăcinĭ adâncĭ în inima lorŭ.

Aicĭ avemŭ de esemplu o femeiă tînĕră, care ca fată în casa părintéscă vĕdêndŭ că mama ei jócă rolulŭ şi tată-sĕu trăgea numai în légĕu, elŭ nu avea nicĭ-odată dreptŭ, pe elŭ nu-lŭ lua nimenĭ în sémă, fata credŭ că şi ea are sĕ facă totŭ aşa, dér vorba Românului: nu'sŭ totŭ Pascĭ, mai suntŭ şi Rosale.

Dintr'o pricină neînsemnată, care cu puţine cuvinte se putea domoli, se aprinde omulŭ aşa de tare, căcĭ bărbatulŭ nu póte suferi, ca femeea sĕ aibă vorba din urmă, ér femeea totŭ mai adauge câte unŭ cuvêntŭ şi cu încetulŭ din mai nimica tótă se nascŭ vorbe grele, ba în cele din urmă ajunge lucrulŭ pân'la vĕrsare de lacrimĭ. Bărbatulŭ plinŭ de mânia iese afară, i-se pare că cineva a vîrîtŭ între ei unŭ stoborŭ despărţitorŭ. Şi totuşĭ, când judecă, că din ce s'a născutŭ certa, trebue sĕ mărturiséscă, că a fostŭ o nimica tótă şi că de era cu mintea la locŭ, nu putea face altceva, decâtŭ sĕ rîdă cu hohotŭ; îi este ruşine, cu tóte acestea însĕ nu se póte stăpâni, se ia şi elŭ după femeiă şi ea asemenea nu se stăpânesce, căcĭ vre sĕ fiă ca

aci miseria cea mare. Politicesce au ajunsŭ Ungurii acolo, că le dicteză legĭ alții din afară. Guvernulŭ a creatŭ institutiunĭ, care falsifică drepturile cetățenescĭ și politice. Nicĭ în politică, nicĭ în guvernare nu e adevĕrată morală. Guvernulŭ e totdeuna cu liberalismulŭ în gură, dĕr în practică îlŭ desaprobă. In 1884 într'unŭ comitatŭ alŭ Ardealului alegĕtorii au fostŭ arestațĭ cu o di înainte de alegerĭ; acésta s'a întêmplatŭ în comitatulŭ de modelŭ alŭ fișpanului Banffy. Când vorbitorulŭ a cerutŭ ministrului președinte Tisza sĕ dispună liberarea lorŭ, a ḑisŭ că „nu se póte amesteca din așa mare depărtare în astfelŭ de lucrurĭ. Fișpanii nu administréză, ci facŭ politică și servicii politice. Decă direcțiunea politică și sistemulŭ de administrare nu se vorŭ schimba, relele nu se vorŭ îndrepta. Tisza în fruntea guvernului e unŭ periculŭ continuu.

Au mai vorbitŭ și alțĭ deputațĭ și au găsitŭ, că rĕu stau lucrurile și pe tĕrêmulŭ economicŭ și pe celŭ agricolŭ abia în cultura vitelorŭ se vede o îmbunĕtățire relativă și precum a apostrofatŭ contele Gabr. Karolyi, și în diplomele de nobilĭ, carĭ — dise elŭ în batjocură — se ținŭ totŭ de cultura vitelorŭ. Sistemulŭ de adĭ e o dominațiune personală scârbósă, care a întrodusŭ precupețirea cu sufletele cetățenilorŭ, falsificarea mandatelorŭ, mamelucismulŭ, corteșirea.

Se înțelege, că deputații oposiționalĭ au declaratŭ, că nu voteză unŭ asemenea bugetŭ și nicĭ încredere nu au într'unŭ asemenea guvernŭ.

Din afară. Cu ocasiunea notificărilorŭ pe carĭ cabinetulŭ din Bucurescĭ le face actualmente guvernelorŭ străine, în privința *recunoscerei principelui Ferdinand de Hohenzollern ca moștenitorŭ presumtivŭ alŭ coronei României*, fóia ruséscă „Novoie Vremja“ îndĕmnă guvernulŭ românŭ sĕ se gândéscă că, decă o asemenea notificare s'ar face la Petersburg, ar resulta pentru guvernulŭ Țarului obligațiunea de a reaminti articolulŭ constituțiunei române în virtutea căruia moștenitorulŭ tronului României e ținutŭ sĕ profeseze religia ortodoxă. Numai în numele religiei ortodoxe, Rusia a făcutŭ așa marĭ sacrificii pentru mântuirea popórelorŭ balcanice. De altă parte fóia rusă „Grajdanine“ declară pe unŭ tonŭ amenințătorŭ, că soluțiunea definitivă a afacerii relative la expulsarea supușilorŭ rușĭ va proba, decă ministerulŭ Catargiu e într'adevĕrŭ amicŭ alŭ Rusiei sĕu alŭ Austriei și în acestŭ din urmă casŭ jurnalulŭ rusescŭ nu esită a preḑice ministerului o scurtă durată.

Foile ruse uită, se vede tréba, că n'au de-a face cu vr'unŭ emiratŭ de prin Asia, în care agitatorii rușĭ sĕ-șĭ jóce mendrele după placŭ. Românii facŭ cum le vine lorŭ la socotélă și cum convine intereselorŭ României. Ce privesce sacrificiile Rusiei făcute pentru mântuirea popórelorŭ balcanice, uită óre foile ruse sacrificiile României făcute pentru mântuirea Rușilorŭ la Plevna?

Guvernulŭ germanŭ nu se mulțămesce a persecuta pe socialii-democrațĭ numai în imperiu, ci îșĭ trimite polițiștĭ de-i urmărescŭ și prin statele vecine. Cumcă astfelŭ de lucrurĭ nu se potrivescŭ cu demnitatea acestorŭ din urmă, ne dovedesce faptulŭ, că Elveția nu a pututŭ suferi așa ceva și unŭ comisarŭ de poliția germanŭ, anume Wohlgemuth, a fostŭ arestatŭ și apoi isgonitŭ de autoritățile elvețiane. Guvernulŭ germanŭ s'a supĕratŭ focŭ, și totŭ elŭ se plânge de Elveția, ba „Nordd. Allg. Ztg.“, fóia lui Bismark, cere sĕ se dea satisfacțiune Germaniei, căcĭ la casŭ contrarŭ vecinii vorŭ fi nevoițĭ sĕ caute a se apĕra prin o mai severă controlă și restringere a comunicațiunei la granițe. Elveția de sigurŭ că nu se va turbura de asemenea amenințărĭ.

Poliția rusésca face totŭ mai multe descoperirĭ în privința *complotului* ce se pregătise *în contra vieții Țarului* de către nihiliștĭ. In Kronstadt s'au descoperitŭ marĭ provisiunĭ de materii esplosibile. Țarulŭ voia sĕ mérgă Marța trecută sĕ asiste la esercițiile dela Zarskoe-Selo, dĕr în momentulŭ din urmă trimise veste, că nu póte sĕ apară la exerciții. Se dice că a renunțatŭ a se duce numai la nencetatele rugărĭ ale împĕrătesei, care e forte îngrijată de viéța lui.

SCIRILE ḐILEI.

Mare paradă militară in Viena. Parada militară de primăvéră s'a ținutŭ pe câmpulŭ de manevrare Schmelz și a luat parte la ea întréga garnisónă din Viena. Maiestatea Sa monarchulŭ cu o suită strălucită, cu toțĭ atașații militarĭ streinĭ, a inspectatŭ trupele și a primitŭ defilarea lorŭ. In timpulŭ defilării s'au spăriatŭ trei cai și au trântitŭ pe călărețĭ. M. Sa a fostŭ forte mulțămitŭ de aspectulŭ și ținuta trupelorŭ.

***

Inaintărĭ in armată. Pe ḑiua de 1 Maiu n. suntŭ înaintațĭ la infanteriă: loc. colonelŭ Avramŭ nobilŭ de *Cassanŭ* (31 reg. de inf.) la gradulŭ de colonelŭ; căpitanulŭ cl. I Emilŭ *Nestorŭ* (83) la gradulŭ de maiorŭ; căpitanii cl. II Chiriac Bacilă (50), Basiliu *Literatŭ* (dela 2 la 85), Nicolau *Dragomiru* (64), George Popovicĭ (62), Vasiliu *Vucicĭ* (51) la gradulŭ de căpitanŭ cl. I; locotenenții Alexandru *Rusu* (43), Neculae *Bușu* (50), Ionŭ *Segăicanŭ* (31), Petru *Șerbescu* (2), Iónŭ *Juganŭ* (20) Ilie *Nedelcu* (dela 64 la 63) la gradulŭ de căpitanĭ cl. II; sublocotenenții Augustŭ *Toma* (11), Alexandru *Bunaciu* (5), Davidŭ *Farcașŭ* (48), Neculae *Popovicĭ* (41), Iuliu *Balșŭ* (65) la gradulŭ de locotenențĭ; cadeții loc. de oficerĭ Otto *Demianŭ* (39) Ilie *Ciacimŭ* (41), Eugenŭ *Zacharia* (17), Andreiu *Borosŭ* (51), Valerianŭ de *Vasilcovicĭ* (7). La vênătorĭ: căpitanulŭ cl. II Ioanŭ *Popleceanŭ* la gradulŭ de căpitanŭ cl. I. La artileriă: locotenentulŭ Ioanŭ *Sima* la gradulŭ de căpitanŭ cl. II; sublocotenentulŭ Iosifŭ *Stefănescu* la gradulŭ de locotenentŭ. La trupa de trenŭ: locotenentulŭ Ilie *Bălianu* la gradulŭ de căpitanŭ cl. II. In preoțimea militară: Spiritualulŭ militarŭ Petru *Nicoră* la rangulŭ de preotŭ militarŭ. La auditoriatŭ: locotentulŭ auditorŭ Euchimŭ *Constantinŭ* la gradulŭ de căpitanŭ cl. II; practicantulŭ de auditoriatŭ Victorŭ *Mosorŭ* la gradulŭ de locotenentŭ auditorŭ. In reserva inf.: Cadetulŭ Albertŭ *Ionașŭ* la gradulŭ de sublocotenentŭ.

***

Despăgubire pentru regalii cere orașulŭ Brașovŭ 1,358. 032 fl. 20 cr. pentru teritoriulŭ orașului și 364.879 fl. 80 cr. pentru comunele din dominiu.

***

Pentru sfințenia Duminecii s'a începutŭ în Dicio-St. Mărtinŭ o mișcare, cu scopŭ ca, îndată ce clopotele bisericei sună chemându lumea la serviciulŭ divinŭ, prăvăliile sĕ se închidă și închise sĕ rĕmână diua întrégă.

***

Vremurĭ grele. Ni se scrie dela Cergăulŭ micŭ: „Din începutulŭ lui Febr. și până a 3-a di de Pascĭ pe la noi în continuu a ploatŭ, a ninsŭ și a fostŭ unŭ timpŭ de totŭ urîtŭ. Tina este așa de mare, încâtŭ ómenii abia potŭ umbla pe ulițe. Bĕtrânii spunŭ, că n'au mai pomenitŭ unŭ timpŭ așa de ploiosŭ și o tină atâtŭ de mare, ca acésta. A doua di de Pascĭ avurămŭ o ploiă gróznică, cu vêntŭ, pétră și durduiturĭ, încâtŭ cugetai, că piere lumea. Urmă apoi timpŭ frumosŭ, dĕr în 28 Aprilie din nou începură ploile. In urma acésta starea sĕmĕnăturilorŭ e forte slabă. Unii proprietarĭ, perindu-le semĕnăturile de tómnă, au sĕmĕnatŭ a 2-a oră, dĕr și acestea au peritŭ și perŭ mereu. Sĕmĕnăturile de primăvéră s'au întârdiatŭ de totŭ tare, și totŭ asemenea s'a întârḑiatu și sĕmĕnarea cucurudului. Acum se perdŭ și brațele de lucru, căcĭ pe când străinii din alte părțĭ ale țĕrei emigréză la America, pe atuncĭ forte mare numĕrŭ din locuitorii românĭ din părțile nóstre, dĕr mai vĕrtosŭ sĕrăcimea, trece cu mulțimea în România, ĕr noi rĕmânemŭ cu esecutorii de dare, carĭ ne cerceteză de 4 orĭ pe anŭ și ne punŭ la dobă mămăliga din gura copiilorŭ. *S. M.*

***

Procesu de pressă. „Erdelyi Hirado“ spune, că procesulŭ de pressă pendinte între redactorulŭ lui „Kolozsvar“ Istvan Petelei și între contele (orĭ advocatulŭ cu același nume din Têrgu-Mureșului?) Adam Lazar se va pertracta la 26 Maiu n. înaintea curții cu jurațĭ din Clușiu.

Servitore dispărută. In Vinerea mare din sĕptĕmâna patimilorŭ a dispărutŭ în Făgărașŭ servitórea, de nascere din Dotca, a unui israelitŭ și de atuncĭ nu s'a mai găsitŭ. Din causa acestei întêmplărĭ spiritele suntŭ forte iritate. O altă servitóre ḑice, că cea dispărută s'ar fi aruncatŭ în Oltŭ și s'ar fi înecatŭ.

***

Defraudare. Funcționarulŭ Ignatz Viskovics dela oficiulŭ orfanalŭ din Szarvas, comit. Becheșŭ, a defraudatŭ marĭ sume de banĭ Cercetarea duréză de două sĕptĕmânĭ. S'a constatatŭ, că Viskovics, care avea funcția de „tată alŭ orfanilorŭ“, a defraudatŭ sistematicŭ dela 1873.

***

Legea mărcilorŭ de protecțiă in Finlanda. Ministerulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă și comerciu a încunoscințatŭ camera de industriă și comerciu din Brașovŭ, că în Finlanda s'a creatŭ o nouă lege pentru mărcile de protecțiă după care acolo numai acele mărcĭ de protecțiă se bucură de protecția legală, care suntŭ înregistrate în Helsingfors. Decĭ cei carĭ voescŭ sĕ-șĭ asigure protecția mărcilorŭ lorŭ în Finlanda, sĕ dispună a li-se înregistra marca de protecțiă la direcțiunea industrială din Helsingfors.

***

Avertisare și rugare către publiculŭ care se plimbă. Președintele reuniunei de înfrumsețare a Brașovului adreséză publicului următórea avertisare și rugare: „Atâtŭ petrile ce se spargŭ și se rostogolescŭ ușorŭ la curățirea drumului, și care zacŭ încă în mare mulțime pe drumulŭ și lângă drumulŭ promenadei încă neisprăvită de pe Têmpa către valea Răcădău, câtŭ și părțile piedișe pe alocurea ale drumului, pe unde nu s'a așeḑatŭ pălimarŭ de apĕrare, cum nu s'a așeḑatŭ nicĭ la cotiturĭ, facŭ ca acestŭ drumŭ de preumblare sĕ fiă periculosŭ. Se face fie-care atentŭ înainte de a merge pe acestŭ drumŭ, că reuniunea respinge orĭ-ce rĕspundere de nenorocirile ce s'ar întêmpla prin rostogolirea petrilorŭ. După terminare acestŭ drumŭ se va pune la timpulŭ sĕu la dispositiunea onor. publicŭ“. Brașovŭ, 3 Maiu 1889.

Regele Carolŭ și Sătenii.

Regele Carolŭ a trimisŭ d-lui Lascarŭ Catargiu, președinte alŭ consiliului de miniștri, următórea scrisóre:

„*Scumpulŭ meu președinte alŭ Consiliului*,

Una din gândirile de căpeteniă ale domniei mele este întărirea și propășirea poporului. Tóte guvernele, carĭ au fostŭ la cârma Statului, au avutŭ acéstă patriotică îngrijire și ele au făptuitŭ, pe câtŭ li-a statŭ prin putință, îmbunĕtățirĭ privitóre la starea muncitorului de pămêntŭ.

---

mamă-sa; deși proverbiulŭ „tăcerea e ca merea“ îlŭ cunoscŭ amêndoi, destulŭ de bine, totușĭ nicĭ unulŭ nu vré sĕ guste din mierea acésta.

Noi nu suntemŭ nicĭ dintre cei mai cu minte, nicĭ dintre cei mai proștĭ, dĕr există ómenĭ pe carĭ nu'i putemŭ asemĕna cu altceva, decâtŭ cu jarulŭ, căcĭ astfelŭ de ómenĭ pentru nimica tótă se aprindŭ și facŭ o gălăgiă de cugețĭ, că li-s'a aprinsŭ casa, deși peste puținŭ timpŭ se potŭ domolì.

Unulŭ dintre cele mai uricióse defecte este, când o femeiă n'are firea și darulŭ de a tăcé atuncĭ, când trebue, ceea ce forte desŭ se întêmplă la femei; bărbatulŭ unei astfelŭ de femei e bătutŭ de Dumneḑeu, căcĭ din mai nimica se nasce între ei cértă, care e mai greu de potolitŭ, decâtŭ o tuse măgărésca. Ĕr de este femeea înțeléptă, atuncĭ nu se ia după gura bărbatului, când e năcăjitŭ focŭ, ci face totŭ ce îi stă în putință și'i iese de dinaintea ochilorŭ, și când elŭ se liniștesce, se încércă apoi a-lŭ domolì și noi suntemŭ sigurĭ, că elŭ nu numai că'i dă dreptulŭ și că promite. că se va stâpânì în viitorŭ, ci se arată și mulțămitŭ, că ea a tăcutŭ și nu l'a ațîțatŭ mai tare, căcĭ nu e unŭ lucru micŭ a avé o femeă cu minte și cu socotélă, care sĕ nu se înfuriă și ea când te vede mâniosŭ.

De altă parte însĕ este adevĕratŭ, că cele mai multe femei, decă apucă pe calea cea neadevĕrată, nu mai primescŭ nicĭ o îndreptare, și nu le pot̆ĭ abate dela neadevĕrŭ prin nicĭ o încercare. Se ḑice, că femeile nu judecă cu mintea, ci cu inima, și asta se întêmplă atâtŭ la țĕrance, câtŭ și la cea mai de frunte cocónă din orașe. De aceea și unŭ bărbatŭ cu minte are mai mare trecere înaintea femeii cu o vorbă bună, decâtŭ cu o mulțime de temeiurĭ, când se află în astfelŭ de imprejurărĭ.

Contrarŭ arțagului e tăcerea, și femeile suntŭ aplecate și la tăcere, ele se potŭ reține sĕ nu vorbéscă ḑile, ba chiar și sĕptĕmânĭ întregĭ, și se mulțămescŭ a trânti ușile, sĕu cu alte nimicurĭ cu carĭ potŭ năcăji bărbații. Și bărbatulŭ unei astfelŭ de femei simțindŭ lipsa bunei înțelegerĭ, nu'șĭ póte ajuta. Elŭ încércă cu vorbe bune, dĕr fără a isbuti, ar fi în stare sĕ facă orĭ și ce în clipita aceea numai sĕ'șĭ pótă aduce femeia acolo, ca sĕ vorbéscă. Și nu suntŭ toțĭ așa de cu minte, ca cutare, care nu a auḑitŭ gura femeii sale, mâniată fiindŭ de 8 ḑile. Elŭ luà unŭ bastonŭ și începù sĕ scotéscă pe sub paturĭ, pe sub mésă, c'unŭ cuvêntŭ prin tóte unghețele, până când nevastă-sa ne mai putêndu'șĭ stăpânì curiositatea, îlŭ întrebà că ce caută? Elŭ într'unŭ modŭ blândŭ îi rĕspunse: „gura ta o cautŭ“.

O parte însemnată de ómenĭ se folosescŭ de apucătura următóre: „Te sci tu mânia, eu încă mĕ sciu, și vomŭ vedé cine póte ține mai multŭ“, — și prin așa ceva îșĭ turbură viéța și'șĭ strică și unulŭ și altulŭ.

O altă pricină de totŭ stricăciósă de neînțelegere în casă este sumeția, îngâmfarea. Mai la tóte nimicurile începŭ nou-căsĕtorișii a se dojeni unulŭ pe altulŭ spuindu-șĭ totŭ lucrurĭ neplăcute: trecutulŭ, presentulŭ, părințĭ, rudenii, moșĭ, unchĭ etc. Fiecare caută o nouă pricină spre a-o arunca în cumpăna celuilaltŭ, spre a'lŭ póte cupleși, ba chiar nimicì, așa încâtŭ aceste împutărĭ ce s'au iscatŭ din nemica, tóte se prefacŭ într'unŭ bălaurŭ îngrozitorŭ, care se așeḑă între nou-căsătorișii, și la tótă apropierea scuipă focŭ și veninŭ.

Cercetândŭ cu deamĕruntulŭ lucrulŭ, vomŭ afla, că rĕulŭ iscatŭ din sumețiă și împutare e celŭ mai uriciosŭ, deórece scăderile unuia și ale altuia le-a cunoscutŭ fiecare de mai înainte, și prin împutărĭ ele nu se potŭ stêrpi, ba ce e mai multŭ, se mai potŭ nasce și altele.

Unŭ bunŭ mijlocŭ spre a susține pacea în casă suntŭ semnele de iubire, pe carĭ bărbatulŭ și femea și-le dau între sine sĕu între rudenii, astfelŭ de binefacerĭ pășescŭ totdéuna ca nisce ângerĭ păzitorĭ între ei și le șoptescŭ la urechiă: „bărbate, adu-țĭ aminte cum te-a

fiecare buzunarŭ câte unulŭ şi se culcă érăşi. Diminéţa, îndată ce copilulŭ se deşteptă, se uită la orologiu şi vĕdĕndŭ că suntŭ şése óre, începŭ sĕ tremure de frică, pentru-că la 5 ar fi trebuitŭ sĕ deştepte pe regele. Déră şi mai mare fŭ spaima sa aflândŭ în buzunarele sale douĕ făşicurĭ pline cu galbinĭ. Intră iute în cabinetulŭ regelui, care de o óră se afla la masa de scrisŭ, şi cădĕndŭ la piciórele lui, îi arătă făşicurile şi dise: „Maiestatea Ta! sunt nevinovatŭ; óre cine voesce peirea mea; nu sciu cine mi-a pusŭ aceste făşicurĭ cu galbenĭ în buzunare.“

„Fii liniştitŭ, fiule“, dise regele, „sciu totŭ, eu singurŭ ţi-le-am pusŭ, suntŭ ale tale“. Regele se informă mai de-aprópe despre împrejurările vieţii lui, mărì pensiunea mamei lui şi, fiind-că copilulŭ se purtase bine şi prin diligenţa sa îşĭ câştigase frumóse cunoscinţe, ilŭ făcu îndată oficerŭ şi'i mai dăruì o sumă de banĭ pentru noua sa posiţiune. — Din acestŭ copilŭ iubitorŭ de părinţĭ a eşitŭ mai apoi unŭ generalŭ vestitŭ.

Mitropolitulŭ Iacovŭ Stamati.

Mulţĭ ómenĭ, după ce ajungŭ la o posiţiă însemnată, începŭ a se ruşina de starea de josŭ a părinţilorŭ lorŭ: a-le fi ruşine sĕ mérgă alăturea cu părinţii lorŭ, a se face, că nu cunoscŭ pe părinţii lorŭ îmbrăcaţĭ în haine ţĕrănescĭ. Cu totulŭ altminterĭ a fostŭ Mitropolitulŭ Moldovei Iacovŭ Stamati.

Elŭ se născu în Ardélŭ la anulŭ 1748 din Românĭ, dreptŭ credincioşĭ, déră fórte sĕracĭ, şi dintr'o stare de josŭ, adecă din porcarĭ. De astă stare de josŭ a părinţilorŭ sĕi Mitropolitulŭ Iacovŭ nu se ruşina de felŭ, ci adeseorĭ mulţămea lui Dumnedeu în fiinţa de faţă a boerilorŭ, că s'a născutŭ din starea poporului de josŭ, pentru de a fi cu atâtŭ mai umilitŭ şi mai mare făcĕtorŭ de bine alŭ poporului.

Despre Mitropolitulŭ Iacovŭ se istorisesce următórea întêmplare interesantă:

Odată, a doua di de Pascĭ, era prândŭ mare la mitropolitulŭ Iacovŭ. Cei mai însemnaţĭ boerĭ din Iaşĭ erau poftiţĭ la masă. Era pe la mijloculŭ prândului. De-odată intră unŭ servitorŭ în sală şi vestesce mitropolitului, că în curtea mitropoliei este o femee bĕtrână din Ardélŭ, care doresce sĕ vorbéscă cu Prea Sfinţia Sa. „Sĕ vie sĕ o vĕdŭ“, dise mitropolitulŭ curiosŭ de a vedé pe cineva din loculŭ nascerei sale. Indată intră o femee bĕtrână, îmbrăcată ţĕrănesce, cu unŭ vĕlŭ pe capŭ, cu o zeche séu ţundră négră, cu fotă séu cătrinţă şi încălţată cu opincĭ. Mitropolitulŭ recunoscĕndŭ în'trânsa pe mamă-sa, se scólă dela masă, o sărută, o ia de mână şi o pune în loculŭ sĕu, în fruntea mesei, dicĕndu: „Aicĭ este loculŭ Dumnitale! Dumneata eştĭ astădĭ óspele meu celŭ mai de frunte“. Şi întorcĕndu-se către óspeţii uimiţĭ le dise: „Da, boerilorŭ! în fruntea mesei, în loculŭ meu, trebue sĕ şédă aceea, care mĭ-a datŭ viéţă, şi care a săditŭ în sufletulŭ meu, de când eram micŭ, temerea de Dumnedeu. Dénsa este mama mea, şi mama este totŭ, ce am eu mai scumpŭ pe pămêntŭ; éră câtŭ pentru înfăţişarea ei ţĕrănéscă, sĕ sciţĭ, că îmbrăcămintea, ce o vedeţĭ pe dênsa, este podóba şi fala sufletului meu. !“

Elisabeta Lopouloff.

Unŭ oficerŭ rusŭ, anume Lopouloff, a fostŭ, deşi nevinovatŭ, trimisŭ în Siberia şi condamnatŭ a'şĭ petrece restulŭ dilelorŭ sale în unulŭ din cele mai sĕlbatice locurĭ ale acestei ţĕrĭ înfricoşate. Aicĭ indura elŭ totŭ felulŭ de rele şi de privaţiunĭ; elŭ nu primia pentru a se hrăni pe sine, pe soţia şi fica sa decâtŭ şése crucerĭ pe di.

Tînĕra Elisabeta, fica sa, era pĕtrunsă de durere vĕdĕndŭ pe tatălŭ sĕu atâtŭ de nefericitŭ. De 14 anĭ, de când sĕrmanulŭ gemea în exilŭ, lipsitŭ de libertate, elŭ nu putea nicĭ decum sĕ se obicĭnuiască cu posiţiunea sa şi supĕrarea sa ajunse acum a se preface în desperaţiune. Vĕdĕndu-lŭ Elisabeta, răsărì în capulŭ ei o idee pe câtŭ de extraordinară, pe atâtŭ de curagiósă: de a călĕtori la St. Petersburgŭ, ca sĕ céră dela împĕratulŭ agraţierea tatălui sĕu. St. Petersburgulŭ este 1000 de milurĭ departe de pustiulŭ, unde gemea Lopouloff; nimenea din acéstă capitală mare nu'lŭ cunoscea, nicĭ nu avea celŭ mai micŭ interesŭ pentru sórtea lui. Elisabeta şi părinţii ei nu aveu nicĭ unŭ banŭ, şi cu tóte astea acéstă admirabilă fiică, punĕndu-şĭ tótă încrederea sa în Dumnedeu, se hotărî a esecuta planulŭ sĕu mântuitorŭ.

Nu cuteza sĕrmana însĕ sĕ vorbéscă către tatălŭ sĕu nimicŭ despre planulŭ ei; dér în sfêrşitŭ îndrăsni sĕ'i vorbéscă şi'ĭ dise: „Iubite tată te rogŭ dă'mĭ voe sĕ mergŭ la St. Petersburgŭ, sĕ cerŭ graţia împĕratului pentru D-ta; sperŭ, că Dumnedeu îmĭ va sta într'ajutorŭ spre a'mĭ împlini dorinţa.“

La aceste cuvinte Lopouloff începŭ a zîmbi, apucă pe juna sa fică de mână o întórse spre mama sa şi glumindŭ dise: „Draga mea, o bună scire! tóte nenorocirile nóstre s'au sfêrşitŭ; écă o dómnă, care vrea sĕ mérgă pentru noi la St. Petersburgŭ sĕ vorbéscă cu împĕratulŭ însuşĭ pentru noi“.

— „Ea ar face mai bine, dise mama d'a sta colea la lucru decâtŭ a ne povesti astfelŭ de nimicurĭ“. Apoi vĕdĕndŭ pe sĕrmana sa fică plângĕndŭ, mamă-sa o îmbrăţişă érăşi plângĕndŭ: „hai de, sĕ mergemŭ îi dise ea şi dându-i o pânzătură adause: „tinde masa, apoi te vei ocupa, de visita împĕratului“.

Elisabeta, vĕdĕndŭ că părinţii o iau în rîsŭ nu mai cuteza a vorbi despre proectulŭ sĕu; însĕ ea sĕ gândea mereu acolo şi în rugăciunile sale ruga necontenitŭ pe Dumnedeu a'lŭ îndupleca pe tatăl-sĕu sĕ'i acórde promisiunea de a pleca.

Trei anĭ după aceea, (era atuncĭ în vêrstă de 18 anĭ) ea reînoì rugămintea sa. Tatălŭ sĕu şi mamă-sa vĕdură acum, că ea nu glumia, ci vorbia cu tótă seriositatea şi se încercară cu totŭ deadinsulŭ prin sărutările şi lacrămile lorŭ a face sĕ se abată dela proiectulŭ ei.

Déră ea nu încetă cu rugămintele ei şi'i făcu în fine sĕ consimtă.

In fine dênsa îşĭ câştigă unŭ paşaportŭ, care nu i se putea refusa, fiind-că ea nu era condamnată cu tatălŭ sĕu dimpreună.

Elisabeta primì binecuvêntarea părinţilorŭ sĕi şi plecă.

Nu avea sĕrmana la sine decâtŭ 5—6 francĭ în banĭ de aramă; şi pe lângă aceea ea era singură; déră curagiulŭ generosŭ ce înflăcăra sufletulŭ ei, era mai multŭ ca o comoră şi încrederea ei nemărginită în Dumnedeu era scutulŭ sĕu ocrotitorŭ, care'i servea ca pază şi escortă.

Ea încercă în acéstă călĕtorie greutăţĭ ne mai pomenite şi dĕdŭ peste primejdii înspăimântătóre.

Nu cunoscea drumulŭ, pe care avea sĕ mérgă; şi când întreba pe cineva de drumulŭ la St. Petersbugŭ, care era atâtŭ de departe, ómenii cugetau că e nebună şi rîdeau cu toţii; astfelŭ ea era adeseorĭ înşelată în privinţa drumului, care îi făcea călĕtoria şi mai lungă.

Obosită de drumŭ, ea se oprì în mai multe sate ca sĕ'şĭ câştige puterĭ şi sĕ primească vre'unŭ micŭ ajutorŭ dela locuitorĭ.

In timpulŭ petrecerei sale în aceste localităţĭ se putŭ întreţine făcĕndŭ servicii de servitóre în casele unde petrecea, măturândŭ în casă, spălândŭ rufele, şi cusĕndŭ pentru familiile, la care se afla.

Adeseorĭ sĕrmana era respinsă şi'i se dădeau felurite nume injurióse şi ea biata se depărta plângĕndŭ şi atuncĭ chiar şi persónele, carĭ o maltrataseră astfelŭ, atinse de lacrimile şi de ţinuta ei modestă, o chemau înapoi, o primiau în casa lorŭ şi o tratau cu blândeţe.

Intr'o séră o surprinse pe drumŭ o furtună înfricoşată. Ea căuta a se adăposti într'o pădure. Se puse sub unŭ bradŭ pentru a fi ferită de vênturile violente. Aicĭ petrecŭ sĕrmana fată tótă nóptea espusă torentelorŭ de plóiă rece. In diua viitóre, îngheţată de frigŭ şi mai mórtă de fóme, ajunse la o colibă unde fŭ bine primită şi unde rĕmase bolnavă mai multŭ timpŭ.

Altădată fŭ atacată de o cétă de cânĭ, carĭ o încungiurară. Începŭ a fugi apărându-se cu bĕţulŭ, ceea ce-i făcŭ pe aceştia şi mai îndrăsneţĭ. Unulŭ din ei o apucă de rochie şi i-o rupse; ea se aruncă la pămêntŭ, recomandându-se purtărei de grije a lui Dumnedeu şi atuncĭ simţi cu spaimă, cum unulŭ dintre aceştĭ cânĭ furioşĭ îşĭ apropiă nasulŭ sĕu rece de capulŭ ei pentru a o sfăşia, însĕ Dumnedeu priveghia asupra sorţii ei: cânii nu-i făcură nicĭ unŭ rĕu; unŭ ţĕranŭ, care trecea p'acolo îi împrăştiă.

Intr'o di ea trecea prin o pădure. Nóptea se apropia; ea tremura de frică; fără de veste vĕdŭ eşindŭ din pădure nisce ómenĭ; ei erau nisce tâlharĭ, a cărorŭ fisionomiă sĕlbatică o cuprinse de spaimă. Aceştĭ ómenĭ înaintară spre dênsa, o priviră cu unŭ aerŭ sinistru şi o întrebară cu asprime: „ce facĭ acolea“? Elisabeta le rĕspunse cu glasu tremurătorŭ „Viu din fundulŭ Siberiei şi mĕ ducŭ la St. Petersburg, ca sĕ cer dela împĕratulŭ graţiă pentru tatălŭ meu“.

Banditţii uimiţĭ voiau sĕ scie, câţĭ banĭ are ea pentru a face o călĕtoriă aşa lungă. Ea avea câţi-va banĭ de aramă, pe carĭ îi arătă acestora. Convingĕndu-se dênşii de nefericirea ei, nu numai că nu-i făcură nicĭ unŭ rĕu, ci îi împărţiră încă din provisiunea lorŭ şi îi arătară drumulŭ mai departe.

După ce ajunse cu multe nĕcazurĭ la Kasan (1656 khilometri dela St. Petersburg), unŭ vêntŭ mare, care suflase în timpŭ de mai multe dile, grămădise sloii de ghiaţă la ţĕrmurii rîului Wolga. Trecerea peste acestŭ rîu era aprópe imposibilă.

Pasagerii trebuiau sĕ mérgă până la unŭ locŭ cu luntrea şi apoi cu piciorulŭ, sărindŭ din sloi în sloi. Vapórele nu cutezau sĕ mérgă dela o margine la cealaltă. Elisabeta, fără a se teme de periculŭ, voì sĕ între într'unulŭ din batelurĭ; căpitanulŭ o respinse cu bruschéţă socotindu-o de nebună şi asigurându-o, că ei nu vorŭ permite, ca ea sĕ trécă înainte de a îngheţa rîulŭ cu desĕvêrşire. Ea'i întrebă, câtŭ timpŭ ar trebui sĕ aştepte? Ei rĕspunseră: „Celŭ puţinŭ 15 dile“. Atuncĭ ea se hotărî, sĕ trécă cu orĭ-ce preţŭ. „Vĕ rogŭ“ dise ea cu voce plângătóre, „în numele lui Dumnedeu ajutaţi-mĕ sĕ trecŭ rîulŭ. Viu din fundulŭ Siberiei, mĕ ducŭ sĕ rogŭ pe împĕratulŭ sĕ-lŭ agraţieze pe tatălŭ meu, care a fostŭ condamnatŭ fără nicĭ o vină. O Dumnedeule! drumulŭ este atâtŭ de lungŭ, sĕ mai perdŭ aicĭ încă 15 dile!“.

Aceste cuvinte străbătură inima căpitanului. Elŭ prinse pe Elisabeta de mână şi dise: „Vin'o cu mine, vreau sĕ facŭ o încercare; póte că voiu isbuti a te trece. D-ta eştĭ o fică bună, care te temĭ de Dumnedeu şi iubescĭ pe tatălŭ tĕu; cerulŭ sĕ fiă protectorulŭ d-tale“.

Intrară amêndoi în o barcă şi plutiră până la jumĕtatea rîului, apoi neputĕndŭ merge mai departe, căpitanulŭ o prinse de umĕrŭ şi merse cu dênsa pe sloii de ghiaţă, icĭ colea sărindŭ dintr'unŭ sloiu într'altulŭ, şi ajunse fără nicĭ unŭ accidentŭ la cealaltă parte a rîului Wolga.

Câtva timpŭ, înainte de sosirea ei la Moscva, sermana Elisabeta nu mai avea nimicŭ, nicĭ banĭ, nicĭ mâncare, şi hainele ei erau rupte şi frigulŭ era teribilŭ, Zăpada era mai grósă de unŭ metru; când ningea zăpada cădĕndŭ se prefacea în sloiu şi se părea că plouă ghiaţă, care făcea sĕ nu se pótă distinge cerulŭ de pămêntŭ.

E cu neputinţă a'şĭ face cineva nu-mai închipuire de primejdiile, preste carĭ a datŭ acéstă generósă fiică, şi cu tóte acestea ea era totdéuna plină de curagiu şi chiarŭ veselă în nefericirea sa: ea cugeta necontenitŭ la Dumnedeu şi la tatălŭ sĕu, şi acéstă gândire îi dădea totdéuna o putere de necredutŭ.

Intr'unulŭ din oraşele aşedate în drumulŭ sĕu ea a fostŭ primită într'o mănăstire, a cărei stariţă îi dete douĕ epistole, una pentru o dómnă din Moscva şi cealaltă pentru o dómnă, care locuia în St. Petersburg. Dómna din Moscva o primi pe Elisabeta fórte bine, îi dete câţĭva banĭ de cheltuială şi vestminte noue. Plină de fericire, îşĭ continuă acuma cu bucuriă drumulŭ mai departe, şi ajunse în fine în St. Petersburg, după 18 lunĭ dela plecarea sa din Siberia. Ea era ca perdută în acestŭ oraşŭ imensŭ; în sfêrşitŭ descoperì locuinţa Dómnei, la care era recomandată şi care o primi bine în casa sa şi o tractă câtŭ se póte de bine.

Déră cum avea sĕ ajungă până la împĕratulŭ? Acésta era încă cu multŭ mai greu decâtŭ tóte greutăţile, câte le îndurase până acum în drumulŭ sĕu. Când Elisabeta se presentă la porţile palatului împĕrătescŭ şi se rugă sĕ o lase sĕ vadă pe împĕratulŭ, soldaţii o rîseră cu toţii. Ea se depărtă cu totulŭ confusă.

Timpulŭ de douĕ lunĭ ilŭ petrecŭ ea cu încercărĭ zadarnice. In fine o persónă caritabilă vorbì despre dênsa către femeea unui oficerŭ de gardă. Acésta cunoscea fórte bine pe femeea unui secretarŭ alŭ împĕrătesei şi o rugă sĕi acorde Elisabetei câteva momente de întrevorbire.

Femeea secretarului consimţì la acesta. Elisabeta se presentă înaintea ei şi-i povesti tótă istoria sa. Acéstă femee generósă fŭ adêncŭ mişcată şi dise: „Escĭ o excelentă fică; Dumnedeu, care te-a avutŭ până în momentulŭ acesta sub prótecţiunea sa, fii sigură, nu te va părăsi: elŭ se va servi de bărbatulŭ meu, pentru a te face sĕ reuşescĭ.“

Tocma în momentulŭ acesta sosì şi bărbatulŭ sĕu şi dênsulŭ îi promise, că va vorbi cu împĕrătesa încă în diua acésta. Elŭ rugă pe Elisabeta sĕ prândéscă la dênsulŭ şi după masă se duse îndată la palatŭ. Impĕrătesa dete ordinŭ, ca Elisabeta sĕ i-se presente încă în séra acesta la 6 óre. Sĕrmana fată nu se aşteptase de fel la atâta bunătate.

Când înţelese scirea acésta biata fată era palidă şi se bolnăvì pentru câtva timpŭ de bucuriă. Apoi îşĭ venì în fire şi'şĭ îndreptă ochii sĕi spre cerŭ plinĭ de lacrimĭ: „O Dumnedeulŭ meu, dise ea, nu în zadarŭ mi-am pusŭ tótă încrederea mea în Tine!“ şi dicĕndŭ acestea nu încetă de a sĕruta mânile femeei secretarului şi a le uda cu lacrimile sale.

Către séră secretarulŭ o conduse la palatŭ. Impĕrătesa primi pe sermana fată cu o extremă bunătate de inimă şi o întrebă despre tóte împrejurările istoriei sale. Elisabeta dise cu glasŭ tremurătorŭ numai cuvintele acestea: „O Majestate tatălŭ meu este nevinovatŭ, nu cerŭ dela Majestatea Vóstră alta, decâtŭ sĕ se facă revisiune procesului sĕu şi sĕ i-se facă dreptate“. Impĕrătesa atinsă până la lacrimĭ, lăudă curagiulŭ şi devotamentulŭ ei filialŭ şi'i dete deocamdată 100 bucăţĭ de aurŭ pentru a întêmpina cele dintâiu trebuinţe ale sale.

Elisabeta era atâtŭ de recunoscătóre şi atâtŭ de fericită, încâtŭ nu putŭ mulţămi împĕrătesei pentru binefacerea primită decâtŭ prin plânsŭ şi suspinurĭ.

Impĕratulŭ la cererea împĕrătesei ordonă revisiunea procesului lui Lopouloff.

Nevinovăţia lui fŭ recunoscută în modŭ sĕrbătorescŭ; eliberarea sa din prinsóre fŭ proclamată. Impĕratulŭ îi acordă o pensiune însemnată, care avea sĕ o priméscă şi femea şi fica sa.

(după Barrau.) —p—

ECONOMIĂ.

Stêrpirea buruienelorŭ.

(Urmare din Nro. 81 alŭ „Gaz. Trans".)

Buruienele, carī se prăsescŭ din rădĕcinī, le putemŭ stêrpi şi nimici mai bine şi mai uşorŭ pe timpŭ secetosŭ, uscatŭ. De aceea plugarulŭ cu minte sĕ nu lase sĕ trécă nicī unŭ anŭ secetosŭ fără ca sĕ-şī curăţe pămênturile de buruienele, ce se prăsescŭ din rădĕcinī. Dintre buruienele de soiulŭ acesta mai greu şi mai cu nĕcasŭ se póte stêrpi érba cânéscă; rădĕcinile ei se întindŭ în tóte părţile prin pămêntŭ, se uscă de totŭ anevoie şi nu pierŭ de ar sta chiar şi o érnă întrégă în mustulŭ de gunoiu.

Buruienele ce se prăsescŭ din sĕmênţă pierŭ, decă le arămŭ înainte de-a face sĕmênţă; făcêndŭ însĕ totŭ astfelŭ şi cu buruienele ce se prăsescŭ din rădĕcinī, prin acésta nu le-amŭ stêrpi, ci din contră le-amŭ spori. Când arămŭ rădĕcinele ce se prăsescŭ prin rădĕcinī, se taie în mai multe bucăţī şi din tóte bucăţelele de rădĕcinī se nascŭ plante nouĕ. Din acésta urméză, că érba cânéscă şi tóte buruienele ce se prăsescŭ din rădĕcinī le putemŭ numai astfelŭ stêrpi şi nimici, decă delăturămŭ rădĕcinele lorŭ din pămêntŭ. Acésta o facemŭ aşa, că arămŭ pămêntulŭ de repeţite orī la adêncime diferită, şi după fiiesce care arătură grăpămŭ bine cu o grapă, care pĕtrunde adêncŭ, ca sĕ scótemŭ tóte rădĕcinele la suprafaţă. Rădĕcinele scóse la suprafaţă le putemŭ lăsa sĕ se usce pe locŭ numai pe timpŭ forte caldŭ şi secetosŭ; pe timpŭ umedŭ însĕ nicī decum, fiindŭ-că ele prindŭ érăşī rădĕcinī. Mai bine este, ca sĕ le adunămŭ şi sĕ le ducemŭ de pe locurī.

Când vremŭ sĕ stêrpimŭ de pe locurī buruienele ce se prăsescŭ din sĕmênţe, pămêntulŭ nu este iertatŭ a-lŭ ara din nou până atuncī, până când nu înverdesce bine; la stêrpirea buruienelorŭ ce se prăsescŭ din rădĕcinī, purcederea acésta nu este bună şi nu este iertatŭ a-o întrebuinţa. Din contră este bine şi se recomandă a ara pămêntulŭ, decă ne iartă împrejurările, de douĕ orī după olaltă şi anume odată mai adêncŭ, şi după fiesce-care arătură trebue sĕ grăpămŭ ca sĕ delăturămŭ rădĕcinile din pămêntŭ.

Érba cânéscă spălată ne dă nutreţŭ forte bunŭ pentru vite, ér tăiată mĕruntŭ şi amestecată cu nutreţŭ mai rĕu ilŭ face şi pe acesta gustuosŭ, find-că ea conţine forte multŭ zaharŭ şi este dulce.

Troscoţelulŭ este o buruiană, care nu se póte nimici prin lucrarea pămêntului, şi face pagube forte marī pe locurile cultivate cu trifoiu. Din pricina acésta nu putemŭ încheia articululŭ despre stêrpirea buruienelorŭ fără de a vorbi ceva şi despre stêrpirea şi nimicirea troscoţelului.

Troscoţelulŭ este o plantă semi-parasitică, adecă o plantă, ale căreia sĕmênţe trebue sĕ ajungă mai ântêiu în pămêntŭ, ca sĕ încolţéscă şi sĕ facă cotóre lipsite de frunde. Cotórele lui subţirī şi slabe crescŭ şi se întindŭ pe pămêntŭ până când dau de unŭ firŭ de trifoiu; se încolăcescŭ pe cotorulŭ trifoiului aprópe de pămêntŭ mai de multeorī şi se înfăşură în jurulŭ lui până în vêrfŭ. Infăşurându-se troscoţelulŭ în jurulŭ trifoiului, cotórele lui prin rădĕcinī, care se îngăurescŭ în tóte cotórele trifoiului, îi răpescŭ totŭ suculŭ nutritorŭ şi trifoiulŭ se uscă.

Troscoţelulŭ pe la noi nu cresce sĕlbaticŭ, elŭ a fostŭ adusŭ la noi dimpreună cu sĕmênţa de visdeiu şi de trifoiu din ţĕrī streine, şi astădī se respândesce pe pămênturile cu trifoiu şi visdeiu din ce în ce mai tare. Ca sĕ ferimŭ pămênturile nóstre de troscoţelŭ, mai întâiu trebuie sĕ fimŭ cu băgare de sémă, ca sĕ nu'lŭ sĕmĕnămŭ, adecă sĕ ne câştigămŭ o sĕmênţă curată şi neamestecată cu grăunţe de troscoţelŭ. Acésta însĕ nu este lucru aşa de uşorŭ, find-că sĕmênţele cele micī ale buruienei acesteia numai cu greu le putemŭ despărţi de sĕmênţele trifoiului şi ale visdeiului, şi cu ochii liberī abia le putemŭ deosebi unele de altele. Decă privimŭ însĕ la ele prin o sticlă măritóre, prin o aşa numită lupă, le putemŭ uşorŭ deosebi unele de altele. Sĕmênţa troscoţelului este gălbuie seu galbină, sură şi palidă, ér nu strălucitóre ca sĕmênţa trifoiului! la suprafaţă este puţintelŭ buburósă şi puţinŭ cam aspră. Ea este mai mică decâtŭ sĕmênţa trifoiului albŭ, are formă aprópe rotundă, dér totuşī este puţinŭ cam turtită şi încornurată.

Cu tóte acestea nicī sĕmênţa curată nu ne scutesce pe deplinŭ de troscoţelŭ, elŭ se ivesce şi în pămênturile sĕmĕnate cu sĕmênţă de trifoiu curată şi câte odată se ivesce chiar după mai mulţī anī pe pămênturile sĕmĕnate mai de multŭ cu trifoiu; în casurile acestea troscoţelulŭ n'a putută ajunge nicīdecum dimpreună cu sĕmênţa de trifoiu în pămêntŭ, fiind-că atuncī s'ar fi ivitŭ deja mai de demultŭ. In amêndouĕ casurile amintite aicī semênţa troscoţelului a fostŭ adusă pe locurī de pasĕrī, care au mâncatŭ sĕmênţa şi au dat'o afară nemistuită.

Decă vedemŭ uneorī locurile acoperite în parte seu copleşite cu totulŭ de troscoţelŭ, paguba ce ni-se pricinuesce prin acésta o meritămŭ pe deplinŭ; troscoţelulŭ se póte stêrpi uşorŭ şi numai nepăsarea şi lenea nóstră este de vină, că au ajunsŭ lucrurile atâtŭ de departe, şi pentru acésta trebue sĕ fimŭ pedepsiţī.

Regula cea dintâiu şi de căpetenie, pe care avemŭ s'o urmămŭ la stêrpirea troscoţelului, este aceea, care amŭ amintit'o mai înainte şi pe care trebue s'o avemŭ în vedere la stêrpirea tuturorŭ buruienelorŭ: *sĕ stingemŭ foculŭ îndată ce începe a arde*, adecă sĕ nimicimŭ troscoţelulŭ îndată ce se ivesce într'unulŭ seu în mai multe locurī. Decă nu facemŭ aşa, unŭ singurŭ grăunte de sĕmênţă de troscoţelŭ póte nimici totŭ trifoiulŭ de pe câmpŭ. Fiesce-care cotorŭ alŭ troscoţelului, care s'a înfăşuratŭ în jurulŭ unui firŭ de trifoiu, forméză începêndŭ dela rădĕcina lui de-deasupra până în vêrfŭ o plantă de sine stătătóre şi póte dăinui, póte trăi neatârnată de partea cotorului, care se află dincolo de rădĕcină. In modulŭ acesta troscoţelulŭ se lăţesce, se rĕspândesce în cercŭ în tóte părţile din ce în ce mai tare chiar şi decă s'au nimicitŭ părţile cotorului ce se află de cealaltă parte a rădĕcinei.

Vrêndŭ a nimici troscoţelulŭ, este neîncunjurată de lipsă, ca sĕ cercetămŭ nu numai câtŭ de departe s'a lăţitŭ elŭ pe trifoiu, ci trebue sĕ cercetămŭ şi câtŭ de departe s'a întinsŭ pe pămêntŭ. Cercetândŭ astfelŭ, de multe-orī vomŭ afla, că troscoţelulŭ s'a întinsŭ pe pămêntŭ în depărtare de unŭ metru şi încă şi mai bine dela loculŭ unde se vede înfăşuratŭ pe firele de trifoiu, ba decă trifoiulŭ este mai rărutŭ se întinde încă şi mai departe. Din pricina acésta nu ne putemŭ ajunge scopulŭ, decă cosimŭ numai firele de troscoţelŭ până în vêrfŭ şi decă nimicimŭ troscoţelulŭ numai aicī, ci este de lipsă ca sĕ tăiemŭ totŭ trifoiulŭ până unde se mai vĕdŭ cotóre de troscoţelŭ întinse pe pămêntŭ şi sĕ-lŭ nimicimŭ în totă întinderea acesta.

Pentru stêrpirea troscoţelului se recomandă şi se întrebuinţéză o mulţime de mijlóce. Acestea tóte ajută, decă le întrebuinţămŭ la timpŭ şi scimŭ cum sĕ umblămŭ cu ele. Troscoţelulŭ ilŭ putemŭ nimici prin focŭ, prin sărurī tarī şi în fine prin aceea, că ilŭ înăduşimŭ; mijloculŭ din urmă este mai simplu şi pe lângă acésta este folositorŭ şi din altŭ punctŭ de vedere.

Orī ce mijlocŭ amŭ întrebuinţa la stêrpirea troscoţelului, înainte de tóte este de lipsă, ca sĕ cosimŭ trifoiulŭ atacatŭ de troscoţelŭ şi pentru ca sĕmênţa cóptă a troscoţelului sĕ nu pótă ajunge érăşī în pămêntŭ, este bine, ca sĕ-lŭ ardemŭ. După-ce amŭ cositŭ şi amŭ dusŭ trifoiulŭ de pe locŭ, cercămŭ mai întâiu cu o greblă de ferŭ sĕ desfăşurămŭ şi sĕ rumpemŭ troscoţelulŭ de pe trifoiu.

Decă avemŭ sĕ nimicimŭ troscoţelulŭ prin focŭ, tindemŭ pe loculŭ atacatŭ paie în grosime de o palmă, le stropimŭ puţinŭ cu petroleu şi le aprindemŭ. Troscoţelulŭ se arde şi se nimicesce, ér trifoiulŭ cresce din nou.

Sarea de rêndŭ şi vitriolulŭ de aramă, disolvate (topite) în apă, încă nimicescŭ troscoţelulŭ, udândŭ cu ele locurile cuprinse de troscoţelŭ; dér mijlócele acestea întrebuinţate în mĕsură pré mare, potŭ fi stricăciόse şi pentru trifoiu, şi mai cu sémă este stricăciósă sarea. De aceea este mai bine, ca sĕ înăduşimŭ troscoţelulŭ prin alte lucrurī, care pentru trifoiu nu numai că nu suntŭ stricăciόse, ci din contră îi prindŭ bine şi-lŭ facŭ sĕ créscă mai tare şi mai frumosŭ. Astfelŭ de lucrurī suntŭ gunoiulŭ şi cenuşa de lemnŭ, pe care le tindemŭ preste locurile cuprinse de troscoţelŭ în o pătură atâtŭ de grósă, ca sĕ acopere pe deplinŭ cotórele troscoţelului. Mijlócele acestea au fostŭ întrebuinţate cu bunŭ succesŭ la stêrpirea troscoţelului din partea mai multorŭ plugarī, carī pe lângă acésta au avutŭ totŭ odată şi o recoltă bună de trifoiu, fiind-că pămêntulŭ s'a gunoitŭ.

Unii susţinŭ, că troscoţelulŭ se póte înăduşi, decă ilŭ acoperimŭ şi numai cu pămêntŭ.

Troscoţelulŭ ilŭ putemŭ înăduşi pe deplinŭ prin unulŭ seu prin altulŭ din mijlócele amintite mai susŭ numai atuncī, decă n'a făcutŭ încă sĕmênţă; în casulŭ contrarŭ este de temutŭ, că troscoţelulŭ totŭ nu piere, deşi i-amŭ nimicitŭ cotórele, pentru-că semênţa lui aflătóre în pămêntŭ încolţesce din nou. Din pricina acésta se recomandă a folosi înăduşirea numai atuncī, când troscoţelulŭ n'a făcutŭ încă sĕmênţă. Decă sĕmênţa troscoţelului este deja cóptă, în totŭ casulŭ este mai bine a'lŭ stêrpi prin focŭ, fiind-că foculŭ nimicesce şi sĕmênţele, ce au picatŭ pe pămêntŭ.

Tóte mijlócele cu care putemŭ nimici şi stêrpi troscoţelulŭ, se potŭ întrebuinţa uşorŭ şi fără multe spese, decī le aplicămŭ îndată ce se ivescŭ cele dintâiu urme de troscoţelŭ. Decă însĕ troscoţelulŭ s'a înmulţitŭ din causa lenii plugarului şi s'a lăţitŭ peste o mare parte a locului cultivatŭ cu trifoiu, nu ne rĕmâne alta de făcutŭ, decâtŭ sĕ arămŭ pămêntulŭ din nou. (După Dr. Löll.)

Cestiunī pedagogice.

Pentru ca unŭ învĕţătorŭ sĕ pótă fi pururea în curentŭ cu ideile, ce se cultivă în ramura sa, este neapĕratŭ de lipsă ca sĕ se ocupe cu cetirea cărţilorŭ speciale pedagogice. Nu este destulŭ ca unŭ învĕţătorŭ sĕ fi terminatŭ o şcólă, nu este destulŭ ca elŭ sĕ-şī aibă postulŭ sĕu sigurŭ, pentru a pute dice că'şī îndeplinesce funcţia sa de dascălŭ şi luminătorŭ alŭ poporului. Trebue adevĕratulŭ învĕţătorŭ sĕ se pună în curentŭ cu tóte progresele ce se facŭ pe terenulŭ instrucţiunei, trebue sĕ-şī premenéscă ideile şi sĕ-'şī înmulţéscă cunoscinţele. Fiindŭ învĕţătorulŭ dela sate în cele mai multe casurī avisatŭ la sine însuşī, nu va avé cu cine sĕ discute, nu va avé prilejŭ sĕ audă lucrurī nouĕ, şi astfelŭ pe lângă tótă hărnicia sa va rĕmâne îndĕrĕptŭ, căcī elŭ va face din anŭ în anŭ unŭ estrasŭ din cunoscinţele aduse dela şcólă şi aceste estrase vorŭ fi cu atâtŭ mai slabe, cu câtŭ a trecutŭ mai multŭ timpŭ dela eşirea sa din şcólă.

Cum am disŭ şi la începutŭ, unŭ învĕţătorŭ adevĕratŭ trebue sĕ se îndeletnicéscă cu cetitulŭ cărţilorŭ bune, de unde sĕ scótă din vreme în vreme materialŭ nou, pentru primenirea, lămurirea şi înmulţirea cunoscinţelorŭ sale. De multe orī însĕ este aprópe peste putinţă ca învĕţătorii noştri sĕ citéscă cărţī speciale, şi acésta *cu deosebire că ei nu cunoscŭ destulŭ de bine* limbile străine şi pe de altă parte noi suntemŭ încă prea sĕracī în literatura pedagogică şi de aceea nu'i rĕmâne altă cale deschisă învĕţătorului, decâtŭ ca sĕ-şī procure o fóiă pedagogică, sĕ o aibă la îndĕmână pentru a'şī pute controla şi înmulţi ideile în sfera sa de activitate. Amŭ vĕdutŭ de multeorī învĕţătorī, carī nepricepêndŭ pe deplinŭ o limbă, s'au afundatŭ pré tare în literatura pedagogică, aşa încâtŭ cu timpulŭ s'au cufundatŭ cu totulŭ în marea sciinţei pedagogice, şi când s'a vĕdutŭ érăşī la maidanŭ, s'a pomenitŭ mai încurcatŭ ca până acum. Tocmai aicea se află rĕulŭ la mulţī, carī s'apucă sĕ citéscă cărţī pedagogice cu titlurī frumóse, dér menite pentru unŭ publicŭ cu mai multă pregătire, şi astfelŭ o mulţime de cestiunī rĕmânŭ nelămurite. Étă dór necesitatea de a avé foi pedagogice românescī pentru a face şi învĕţătorilorŭ noştri mai accesibile ideile de acéstă natură, pentru a-le înmulţi cunoscinţele şi a'i ţinĕ în curentŭ chiar şi cu progresele sciinţei.

Incercărī de natura acésta s'au făcutŭ mai multe, dér dintre tóte „Şcóla şi Familia" când a fostŭ sub redacţia D-lorŭ prof. A. Bârseanŭ şi I. Popea, ajutoraţī fiindŭ şi de câţīva prietinī, carī se interesau de cestiunile şcolare, ni-se pare că nimerise tonulŭ pentru a ţine în curentŭ pe ómenii de şcólă cu cestiunile pedagogice, scienţifice şi chiar beletristice. Fóia nu s'a putută susţinĕ din singura pricină, că dascălii noştri n'au datŭ sprijinulŭ de lipsă şi potŭ dice au contribuitŭ prin acésta la unŭ mare rĕu pentru ei, căcī nu'mī potŭ închipui unŭ dascălŭ fără sĕ aibă o fóiă pedagogică în casă, decâtŭ tocmai ca pe unŭ pusnicŭ care s'a isolatŭ de lume, căcī astfelŭ este isolatŭ şi unŭ dascălŭ, care nu cetesce, de ideile nouĕ, ce se ivescŭ pe tóte terenurile.

Pe unŭ învĕţătorŭ, care nu are dorinţa de a se informa despre progresele pedagogice, ilŭ privescŭ ca cum ar fi elŭ însuşī duşmanulŭ sĕu, ca cum elŭ însuşī ar vré sĕ rĕmână înapoi, sĕ'şī facă din anŭ în anŭ estrase, în multe casurī, din puţinele cunoştinţe, ce le-a primitŭ în şcólă, astfelŭ ca cu timpulŭ sĕ ajungă unŭ omŭ rĕmasŭ îndĕrĕtŭ de cealaltă lume, care se ocupă cu şcóla. *Unŭ lucru sĕ nu'lŭ uite învĕţătorii noştri, că pentru a da altuia ceva trebue sĕ ai tu însu-ţī.*

E ceva nenaturalŭ, şi unŭ fenomenŭ care te face sĕ desperezī, când vedī că învĕţătorimea nóstră nu este încă în stare a susţinĕ ea singură foi de specialitate bine întocmite, şi când vedī cu câtă nepăsare privescŭ unii din ei acéstă cestiune.

Decī şi cu acéstŭ prilejŭ atragŭ luarea aminte a învĕţătorimei asupra fóiei pedagogice *„George Lazarŭ"*, care apare în Bêrladŭ (România), sub redacţia unui comitetŭ de profesorī dela şcóla pedagogică de acolo şi sub direcţiunea d-lui prof. preparandialŭ S. M. Haliţă, fostŭ elevŭ alŭ pedagogiului lui Dittes în Viena.

Din acea revistă pedagogică s'a reprodusŭ şi în „Gaz. Trans". câte ceva, ca d. e. „tactulŭ pedagogicŭ", care a fostŭ forte bine apreţiatŭ de ómenii specialī, precum şi câteva notiţe relative la cestiunile învĕţămêntului. In numita fóiă s'a publicatŭ în anulŭ trecutŭ *(căcī cu luna Maiu se începe abonamentulŭ pe anulŭ III-lea)* mai mulţī articolī forte instructivī, atâtŭ în materiă purŭ pedagogică, câtŭ şi în materiă scientifică.

S'au publicatŭ de asemenea studii cu privire la localele de învĕţămêntŭ, studii higienice şi în fine s'a introdusŭ, sub o rubrică nouă, literatura poporală. Fóia „George Lazarŭ" mi se pare e singura fóie de specialitate, care urmăresce sistematicŭ cestiunile pedagogice şi care dă locŭ şi la discuţiunī ce suntŭ puse la ordinea dilei, în conferinţele didactice.

Ne pare bine vĕdêndŭ, că confraţii noştri dela Bêrladŭ dau atenţiune şi cestiunilorŭ scolare, carī ne privescŭ pe

„Prin noua lege pentru înstrăinarea bunurilorŭ Statului şi rĕscumpărarea embaticurilorŭ, votată de corpurile legiuitóre, o netăgăduită dovadă s'a datŭ câtŭ de adêncă e dragostea şi interesulŭ ce Ţera, alŭ cărei isvorŭ temeinicŭ de bogăţiă este plugulŭ, pune întru a asigura plugarului românŭ mijlóce de traiu şi de înavuţire.

„Acéstă lege este o lucrare însemnată şi prevĕdĕtóre; tot-odată ea este şi o dulce mângâiere pentru sufletulŭ meu, căcî de 23 de anî de când Mĕ aflu pe Tronŭ, cu câtŭ amŭ cunoscutŭ, cu atâtŭ am iubitŭ mai multŭ pe sătenulŭ românŭ, vitezŭ pe câmpulŭ de rĕsboiu, neobositŭ la muncă în timpŭ de pace.

„Dorescŭ şi sunt sigurŭ, scumpe preşedinte alŭ consiliului, că guvernulŭ Meu va lua tóte mĕsurile spre a duce la împlinire acéstă binefăcĕtóre lege, care va produce róde folositóre spre bucuria sĕtenului şi spre înflorirea lui; aşa încâtŭ sĕ se pótă dice că marea moşiă strămoşéscă, păstrată cu atâta trudă în mijloculŭ furtunelorŭ vremurilorŭ celorŭ mai grele, astădî este limanulŭ în care orî ce Românŭ află drepturî, carî sĕ'lŭ ocrotéscă, şi pămêntŭ care sĕ'i dea hrană.

„Acestŭ pămêntŭ, dobênditŭ de sĕtênŭ prin hărnicià şi economiă, va fi celŭ mai statornicŭ sprijinŭ alŭ sĕu, pentru-că acela stăpânesce cu trăinicià, care datoreză proprietatea sa muncei şi o întemeiază pe respectulŭ legilorŭ.

„Primesce, scumpulŭ meu preşedinte alŭ consiliului, asigurarea stimei ce'ţî păstrezŭ". **Carolŭ.**

Bucuresci, 18 Aprilie 1889.

Principele moştenitorŭ alŭ Românieî.

Sosirea prinţului in Bucurescî.

Mercurea trecută capitala Românieî a fostŭ îmbrăcată în haine de sĕrbătóre, aşteptândŭ sosirea principelui moştenitorŭ alŭ Românieî. Se făcuseră marî pregătirî de primire.

Dela orele 8 dimineţa, o mulţime fórte désă străbătea stradele împodobite cu steagurî tricolore, cu florî şi cu corone. Pe calea Victoriei suntŭ înşirate mai multe companii din diferite arme: vênătorî, infanteriă, pontonierî, artilerişti, ér şcóla militară luase locŭ în capulŭ trupelorŭ.

La orele 9 începŭ a sosi la gară autorităţile civile şi militare, mai mulţî generalî, unŭ numĕrŭ mare de dame, miniştrii. Casa regală, primarulŭ Capitalei, consiliulŭ comunalŭ în mare numĕrŭ; preşedintele şi primulŭ preşedinte alŭ înaltei Curţî de casaţiă, procurorulŭ generalŭ şi alte autorităţî. Corpulŭ diplomaticŭ este în complectulŭ sĕu şi în mare gală: Dd. Hitrowo, Bulow, Golochowski, Curtopassi, Condurioti, Coutouly, Hoorick şi Feridun Bey, ministrulŭ Turciei, cu toţî secretarii legaţiunilorŭ din Capitală.

Afară de aceştia, au fostŭ de faţă tóte personalităţile marcante din capitală. Amŭ pute dice, că tóte partidele politice şi-au datŭ întâlnire la gară, pentru a întêmpina pe principele moştenitorŭ. La 9 óre şi 10 min. se anunţă unŭ trenŭ venindŭ din Craiova. D. I. G. Brătianu se dă josŭ dintr'unŭ vagonŭ, întovărăşitŭ de fiica sa şi de d-lŭ Protopopescu-Pache.

Imediatŭ după acésta o companiă de infanteriă cu musica în capŭ se înşiră de-alungulŭ peronului. La orele 9 şi 20 se anunţă, că Majestăţile Lorŭ sosescŭ. Trupa presintă armele, ér musica întoneză imnulŭ naţionalŭ. M. S. Regina, care e îmbrăcată în rochiă albă, e veselă. De asemenea pare veselŭ şi Regele.

La orele 9 şi 40, trenulŭ, care aducea pe principele moştenitorŭ, intră în gară. Trupa presintă armele şi musica întoneză imnulŭ naţionalŭ. Moştenitorulŭ se dă josŭ din vagonŭ, părêndŭ adêncŭ mişcatŭ. M. S. Regele şi M. S. Regina îlŭ îmbrăţişeză cu căldură.

Apoi M. S. Regele presintă moştenitorului pe preşedintele consiliului, pe d-lŭ Lahovari, Manu, Vernescu, Boerescu, pe toţî generalii presenţî, casa regală, şi în fine tóte persónele oficiale, care se află pe peronulŭ gărei.

Principele moştenitorŭ strînge mâna tuturorŭ. Moştenitorulŭ pórtă uniforma de sub-locotenentŭ alŭ regimentului alŭ treilea de liniă, din care face parte. După presintare M. M. Lorŭ împreună cu moştenitorulŭ dau semnalulŭ plecărei. Când Majestăţile Lorŭ pornescŭ, urale puternice se audŭ din tóte părţile.

Sosindŭ la Palatŭ, Majestatea Sa Regina ese în balconŭ cu damele de onóre, ér Regele şi moştenitorulŭ rĕmânŭ în curtea Palatului spre a primi defilarea. Imprejurulŭ M. M. Lorŭ se strîngŭ miniştrii, casa militară, statulŭ-majorŭ, toţî generalii şi miniştrii streinî cu ataşaţii legaţiunilorŭ lorŭ.

Incepe defilarea trupelorŭ. Ântâiu defileză oficerii de tóte gradele fără trupe, care se află în capitală, apoi şcóla militară, şcóla de cavaleriă, regimentulŭ alŭ treilea de liniă, vênătorî, artileriă, roşiorî şi călăraşî. Atitudinea trupelorŭ este superbă şi ţinuta lorŭ marţială. Defilarea dureză trei sferturî de ceasŭ. Majestăţile Lorŭ salută drapelulŭ fiecărui regimentŭ. După defileu, mare primire la Palatŭ.

Manifestaţia poporului.

Cetimŭ în „Epoca":

Una din cele mai imposante manifestaţiunî, ce s'au vĕdutŭ pân'acum, a fostŭ acea, care s'a făcutŭ Mercurî séra de poporulŭ Bucurescilorŭ în onórea sosirei principelui moştenitorŭ, A. S. R. Ferdinandŭ de Hohenzollernŭ.

Tóte edificiile publice, casele marî etc. suntŭ iluminate într'unŭ modŭ minunatŭ. Pe strade imensă afluenţă de lume.

Suntŭ órele 8. Lumea începe a se îndesa în curtea palatului. D-lŭ prefectŭ alŭ poliţiei în persónă invită damele sĕ ocupe partea dréptă a curţii, ér pe bărbaţi sĕ stea în partea stângă.

La órele 8 se anunţă sosirea manifestanţilorŭ. Musica militară merge înaintea lorŭ, ér ei póortă torţe şi felinare. Lampiónele şi felinarele suntŭ purtate de soldaţii din tóte armele, înşiraţî milităresce, care mergŭ înaintea manifestaţiei, ér după dênşii vinŭ manifestanţii cu torţe. La fiecare minutŭ isbucnescŭ urale puternice. Palatulŭ este iluminatŭ *à giorno*. Maiestăţile Lorŭ cu A. S. R. Prinţulŭ moştenitorŭ suntŭ pe unŭ balconŭ alŭ salonului de primire. In dosulŭ M. Lorŭ se află d. generalŭ Manu. Ferestrile palatului suntŭ pline de ofiţerî superiorî. Acolo se află şi ceilalţî miniştri [illegible] casa militară a Regelui.

M[illegible]sta[illegible]ungêndŭ înaintea balconului se opresc[illegible] şi strigă „Urra!" Musica întoneză [illegible]ŭ naţionalŭ şi execută apo[illegible] cântece. O bandă de lăutarî aduşî în Curtea palatului cântă diferite arii naţionale. Aceştî lăutarî au cântatŭ între altele şi cântecelŭ *Deşteptă-te Române*, care a electrisatŭ întregulŭ publicŭ ce se afla în curtea palatului. Erau în acestŭ momentŭ la 20.000 de ómenî strînşî laolaltă.

Unulŭ din manifestanţî pronunţa câteva cuvinte pentru a ura bunăvenire principelui moştenitorŭ. Cuvêntarea sa e primită cu aclamaţiunî. Maj. Lorŭ salută mereu poporulŭ adunatŭ în Curtea palatului.

La órele $9^3/_4$, musica execută marşulŭ de retragere. Manifestanţii cu musica militară în capŭ începŭ a părăsi curtea palatului, mergêndŭ spre piaţa teatrului naţionalŭ într'o linişte perfectă.

*

Dupa-ce regele Carolŭ a salutatŭ pe prinţulŭ moştenitorŭ Ferdinand la gară, s'a întorsŭ către corpulŭ diplomaticŭ şi'i adresă următórele cuvinte: „Vĕ mulţumescŭ d-lorŭ, că aţi venitŭ *sĕ'nălţaţi însemnătatea evenimentului atâtŭ de importantŭ pentru dinastiă şi pentru România*".

*

Prinţulŭ moştenitorŭ Ferdinandŭ fŭ înaintatŭ, cu ocasiunea sosirei în România, la gradulŭ de locotenentŭ în regimentulŭ alŭ 3-lea de infanteriă, din care făcea şi mai înainte parte ca sublocotenentŭ.

*

D-lŭ V. D. *Păunŭ*, profesorulŭ de românesce alŭ A. S. Principelui Ferdinandŭ, îlŭ descrie astfelŭ:

„Bălaiu, năltuţŭ şi subţirelŭ la trup, cu ochii albastri închişî, fórte blondî, cu nasulŭ arcatŭ, semnulŭ celŭ mai caracteristicŭ alŭ liniei suabe de Hohenzollernŭ, cu expresia gurii şi a feţei aşa de fină şi de curată, că a'i crede-o de fată mare, amestecŭ armonicŭ alŭ sângelui latinŭ, dauritŭ de sórele Franciei şi alŭ Portugaliei — din partea a două străbune şi a mamei — cu tipulŭ plăviţŭ, gânditorŭ şi veselŭ totdeodată alŭ Germanilorŭ dela sudŭ, — Alteţa Sa Regală este icóna viă a flăcăului desĕvêrşitŭ la chipŭ şi la făptură. Ar prinde, póte, mirare pe cineva, decă i ai spune, că acestŭ tênĕrŭ de douĕ-decî şi patru de anî are încă sfiiciunî de femeiă, se roşesce încă la obrazŭ ca o fecióră, de abia scósă în lume; lucrulŭ este însĕ pe de întregulŭ adevĕratŭ şi, mai multŭ decâtŭ atâta, elŭ se înţelege firesce."

Diarele din România despre prinţulŭ moştenitorŭ.

„Naţionalulŭ", organulŭ d-lui Catargiu, scrie:

A. S. R. Ferdinand de Hohenzolern, principele moştenitorŭ alŭ României, a sositŭ erî în capitală. Primirea simpatică, ce tînĕrulŭ principe a întêmpinatŭ în totŭ parcursulŭ Sĕu, este o dovadă puternică de sentimentele de dragoste ce Românii pórtă pentru Elŭ. De altfelŭ acéstă primire sinceră este firéscă, fiindŭ date calităţile de carî se bucură A. S. R.

„Nu suntemŭ dintre aceia, alŭ cărorŭ glasŭ e deprinsŭ vecînicŭ sĕ cânte osanale şi pe dreptŭ şi pe nedreptŭ; cu adêncă mulţămire sufletéscă însĕ salutămŭ pe Acela, care a sositŭ erî....

„Suntemŭ convinşî, că ţera întrégă a fostŭ pĕtrunsă de aceléşî simţiminte, ce au ridicatŭ erî întregulŭ poporŭ alŭ Capitalei întru întêmpinarea Moştenitorului Corónei Române. Şi într'unŭ glasŭ va striga: Bine-ai venitŭ între noi, Măria Ta!"

„Românulŭ" scrie:

Ierî, 19 Aprilie 1889, naţiunea română, pricepêndu-şî interesele presinte şi viitóre cu acelaşŭ discernĕmêntŭ patrioticŭ, cu care totdéuna s'a vĕdutŭ pe ea însăşî în ocasiunî solemne; dându-şî sémă de situaţiunea în care împreună cu noi stă Orientulŭ europênŭ; într'unŭ cugetŭ şi într'o simţire cu Coróna, cu corpurile legiuitóre şi cu guvernulŭ M. S. Regelui Carolŭ I, — naţiunea română a primitŭ cu braţele deschise pe principele Ferdinandŭ de Hohenzollern, pe care legea Ţerei îlŭ chiamă a lua lângă Suveranŭ loculŭ sĕu de moştenitorŭ alŭ tronului României.

Dintre tóte diarele române din capitală carî, la 19 Martie, şi la 18 Aprilie, şi la 10 Maiu 1866 salutară în Domnitorulŭ Carolŭ I realisarea dorinţei Românilorŭ: Principele Străinŭ, astădî, în 1889, „Românulŭ" singurŭ stă încă în picióre şi, prin péna acelora carî nu voescŭ decâtŭ a merge pe calea ce le-a arătatŭ C. A. Rosetti, „Românulŭ" dice tênĕrului principe cu românéscă iubire:

---

grijitŭ când ai fostŭ bolnavŭ, şi tu femeiă cugetă la aceea, cum elŭ în timpurî de nevoi cu tótă inima a ajutatŭ pe mamă-ta." Aşa o aducere aminte este ca unŭ balsamŭ vindecătorŭ asupra inimilorŭ neliniştite.

Decă se află copii în familiă, nu vĕ uitaţî de ei, că nimicŭ nu sufere mai tare decâtŭ inima copilului, ameninţată fiindŭ de vre'unŭ nĕcazŭ, căcî ea e legată de părinţî cu cea mai curată iubire şi inima lui e cea mai tristă, când vede neînţelegere în casă. Cine 'şî iubesce copiii, acela se încércă a delătura orî-ce certă dinaintea lorŭ, şi va privi presentele ca o admoniare a trăi în linişte şi bună înţelegere.

Sĕ cercetămŭ numai, că greşelî avemŭ destule, şi că cu multŭ mai departe ajungemŭ, decă căutămŭ sĕ ne cunóscemŭ greşelele nóstre, căcî numai cunoscêndŭ odată scăderile şi greşelile nóstre vomŭ pute fi în stare a judeca pe alţii cu blândeţă.

Lipsele şi nĕcasurile, carî nu lipsescŭ în nicî unŭ ungheţŭ alŭ lumei, sĕ ne îndemne şi împinteneze a ne ajuta unulŭ pe altulŭ spre a fi mai bine. Chiar decă avemŭ temeiurî destulŭ de drepte spre a ne arunca imputărî unulŭ altuia, prin ele totŭ nu putemŭ ajunge la ţintă, ci numai prin ertare şi printr'o mână bună de ajutorŭ putemŭ sĕ apucămŭ pe calea cea adevĕrată. Durere însĕ, că nicî chiar în casa sĕracului nu se află pacea, unde ea trebue păstrată, ca cea mai preţiósă, care adeseorî e unica lorŭ avere. Unde nu este pace în casă, acolo se preumblă lipsa şi nĕcazulŭ cu pălăria în capŭ şi în scurtŭ tótă casa ajunge a fi o adevĕrată ruină.

Decă cercetămŭ cu deamĕruntulŭ isvorulŭ neînţelegerilorŭ casnice, vomŭ vede, că o parte însemnată dintre certe vine din nesce lucrurî atâtŭ de neînsemnate, carî între ómenî cu minte nu puteau ave altă urmare, decâtŭ sĕ facă unŭ risŭ, şi carî cu puţină socotélă şi cu sânge rece se puteau uşorŭ delătura. Sĕ nu întârdiemŭ a ne îndrepta în óre de înţelegere pe calea cea adevĕrată iubindu-ne unulŭ pe altulŭ, căcî rĕulŭ cu câtŭ prinde rădăcinî mai adêncî, cu atâtŭ mai cu greu îlŭ putemŭ stêrpi.

Băgaţî bine de sémă: în fiecare casă ţĕrănéscă se află unŭ ângerŭ împăciuitorŭ, care şede la mésă între noii-căsĕtoriţî, deşi nevĕdutu, dér totŭ cunóscemŭ fiinţa lui de faţă la pacea ce domnesce în casă, mâncările ne tignescŭ şi odichna ce-o gustămŭ în cerculu familiei, obosiţî fiindŭ de lucrulŭ de diuă, ne dă puterî nouĕ.

Simţimŭ şi aceea, cum acelŭ ângerŭ totŭ mai tare se depărtéză de uşa caselorŭ, unde nu e bună înţelegere, ba pe astfelŭ de familii le părăsesce cu totulŭ şi aşa casa apare de totŭ pustiă şi părăsită.

Există şi familii de acelea, în carî pacea numai la părere este în casă. In astfelŭ de casă şi unulŭ şi altulŭ e sătulŭ de certe, vĕdêndŭ, că aşa nu o potŭ scóte la cale. In astfelŭ de case nicî nu se mai încércă nimenî ca sĕ facă pace, ci şi unulŭ şi altulŭ nu cunoscŭ altă pace, decâtŭ despărţirea pe veciă.

Ce cugetŭ înfricoşatŭ ne va munci şi nelinişti la trecerea din viéţă, când trebue sĕ mărturisimŭ, că nu ne-amŭ putut înţelege, şi că viéţa acésta a fostŭ perdută pentru amêndoi; ce părere de rĕu adêncă trebue sĕ ne cuprindă!

Cum adeseorî putemŭ veni numai chiar în momentulŭ acela la pricepere, că înşi-ne amŭ fostŭ de vină: capriţiulŭ, mândria şi trândăvia, carî au rĕcitŭ buna înţelegere între căsĕtoriţî. Cum nu neamŭ pofti acuma numai câţiva anî ca sĕ îndreptămŭ totŭ rĕulŭ, ce l'amŭ făcutŭ altora!

Dér avemŭ încă timpŭ sĕ cultivămŭ acestŭ bunŭ de mare însemnatate, şi decă se furişéză între noi vre-o certă, atuncî sĕ nu întârdiemŭ nicî unulŭ a ne împăca iertându-ne unulŭ pe altulŭ, sĕ ne îngrijimŭ, ca flacăra iubirei sĕ nu se stângă acoperită fiindŭ de cenuşe, ci sĕ încăldéscă viéţă conjugală şi sĕ susţină pacea în casă.

— Măria Ta, în mijloculŭ naţiunei, cu ale cărei destine se légă de aci înainte destinele tale, bine ai venitŭ, pentru ca poporulŭ românŭ sĕ Te cunóscă şi pentru ca sĕ cunoscĭ poporulŭ românŭ. In vêrsta dalbă a tinereţei, închină, Principe, entusiasmulŭ şi puterile iubirei tale în a cunósce patria română; intră fără temă în straturile profunde ale poporului; pironesce-ţĭ mintea şi aplécă-ţĭ inima spre sătenulŭ românŭ care alcătuesce în enormă maioritate naţiunea; iubesce, Principe, pe Românŭ, şi Românulŭ te va iubi; cetesce cu judecată în sórtea lui şi a ta, şi într'unŭ viitorŭ — depărtatŭ — când vei deveni celŭ mai mare slujitorŭ alŭ naţiunei române, respectă legile, şi muncesce la propăşirea nefricósă a naţiunei. Astfelŭ, Poporulŭ românŭ va merge cu Măria Ta hotărîtŭ şi totd'auna înainte. — Décă nu, — nu!

„Epoca“ scrie:

Noi de patru anĭ am exprimatŭ dorinţa d'a vedea pe principele moştenitorĭ stabilindu-se în ţéră, şi d'aceea salutămŭ cu bucuriă acestŭ evenimentŭ, despre a cărui însemnătate ne putemŭ da sémă prin ecoulŭ ce elŭ a produsŭ în streinătate, şi care e o garanţiă că vomŭ avé pe Tronŭ unŭ Domnŭ cunoscêndu-şĭ ţera şi bine pregătitŭ pentru înalta misiune ce va avea de îndeplinitŭ.

Principele Ferdinandŭ şĭ-a făcutŭ întrarea în capitală sub cele mai fericite auspicii.

Toţĭ ómenii din tóte partidele s'au grăbitŭ a'i eşi înainte spre a-i ura bună venire. Acéstă recepţiune e de bunŭ augurŭ şi nu putemŭ face A. S. R. Principelui Ferdinandŭ mai bună urare decâtŭ dorindu'i sĕ aibă multe ḑile ca cea de adĭ.

„Telegrafulŭ românŭ“ scrie:

Sosirea principelui în mijloculŭ poporului, la a căruia domnire eventualŭ póte fi chematŭ, e, prin ea însăşĭ, unŭ evenimentŭ însemnatŭ; căcĭ principele va începe sĕ trăiască cu naţiunea şi în mijloculŭ naţiunei; va avé ocasiune d'a o cunósce d'aprópe, în vieţa ei de tóte ḑilele, şi decĭ d'a-o iubì şi d'a se pregătì bine pentru viitorulŭ ce,i este reservatŭ....

Independentŭ de vederile de doctrină asupra formei monarchică séu republicană a statului, nimenĭ nu póte tăgădui, că în trecutulŭ nostru luptele pentru domniă au fostŭ crâncene şi dureróse, au pătatŭ, în nenumĕrate rêndurĭ, paginile istoriei cu sânge adese nevinovatŭ şi au stânjinitŭ mersulŭ spre propăşire; nu se póte asemenea tăgădui, că cei din urmă anĭ de stabilitate s'au tradusŭ prin reale şi marĭ progrese.

De aceea, orĭ-ce faptŭ, care întăresce stabilitatea şi pune la carantină séu reduce la tăcere şi neputinţă aspiraţiunile de schimbărĭ la tronŭ, nu póte fi privitŭ decâtŭ cu bucuriă de cei ce dorescŭ cu adevĕratŭ propăşirea pacînică a ţĕrei şi înaintarea ei necontenită spre marele'i destinate.

Sosirea principelui moştenitorŭ e unulŭ din faptele de astă natură şi nu fără binefăcĕtóre înrîurire póte elŭ rĕmâne asupra viitorului mersŭ alŭ statului.

„Democraţia“ scrie:

Unŭ nou implusŭ este datŭ vieţii Statului nostru Românescŭ. Căcĭ încă o putere de muncă, încă o minte luminată, încă o inimă dréptă şi iubitóre de propăşirea nemului şi Statului Românŭ au venitŭ în Ţera nóstră, cu Alteţa Sa Regală Principele Ferdinandŭ, spre a ajuta pe Maiestatea Sa iubitulŭ şi respectatulŭ nostru Rege Carolŭ I la munca roditóre ce trebuesce pusă necontenitŭ întru propăşirea Regatului Românŭ, a cărui sfântă şi mare misiune este de a purta, printre écurĭ, făclia luminósă şi binafăcĕtóre a civilisaţiunei occidentale în Orientulŭ Europei.

Vieţa naţională a Statului nostru Românescŭ a câştigatŭ de asemenĭ unŭ nou avêntŭ de desvoltare. Căcĭ Alteţa Regală Principele Ferdinandŭ cunósce şi iubesce graiulŭ nostru, cunósce şi iubesce istoria nóstră naţională, pline de faptele uriaşe ale străbunilorŭ, respectéză virtuţile nemului Românescŭ, simte şi înţelege împreună cu noi aspiraţiunile nóstre naţionale.

„Tóte actele mele, — scrie Alteţa „Sa Regală Principele Ferdinandŭ, rĕspunḑêndŭ le încunosciinţarea Preşedin„telui Senatului de a lua locŭ în matu„rulŭ corpŭ, conformŭ art. 76 alŭ con„stituţiunei, — tóte actele mele vorŭ fi „însufleţite de cea mai adêncă iubire „cătră Patria, pe care mĕ voiu sili a o „servì din tóte puterile mele, luândŭ „dreptŭ călĕuză pilda marilorŭ sĕi domnĭ „din trecutŭ, inspirându-mĕ de frumósele „amintirĭ ce au lăsatŭ, şi avêndŭ neîn„cetatŭ sub ochĭ nobilele esemple ale „Regelui Carolŭ I şi ale Reginei Elisaveta. „Astfelŭ sperŭ a corĕspunde încrede„rei şi aşteptărilorŭ poporului Românŭ.“

Aşa sĕ fiă.

Corespondenţa „Gaz. Trans.“

Supurulŭ de susŭ, (Selagiu) 9 Aprilie 1889.

Domnule Redactorŭ! Incă înainte de asta cu doi anĭ d-lŭ învĕţătorŭ din locŭ Michailŭ Bobişiu a înfiinţată aşa numita „Şcóla adultă“ (aci nu înţelegŭ şcóla de repetiţiune, care şi înainte de asta esista), la care a învitatŭ a participa atâtŭ pe junĭ câtŭ şi pe ómenĭ mai în etate, ţinêndŭ prelegere cu deosebire în aceste douĕ ernĭ în tótă sĕptĕmâua 3—4 serĭ, ér peste véră în Duminecĭ şi sĕrbătorĭ — când au participatŭ şi tinerele fete —dândŭ instrucţiune gratuitŭ, ér cu cărţĭ şi recvisite de învĕţămêntŭ a datŭ ajutorŭ inteliginţa locală. Acéstă şcólă, după primele greutăţĭ ce a avutŭ a întêmpina d-lŭ Bobişiu până ce i-a succesŭ a stêrni în ei dorulŭ de a se cultiva a fostŭ şi este şi de presinte bine cercetată de adulţĭ, cărora de-ocamdată li-s'a propusŭ cetitulŭ, scrisulŭ, socoteala şi cântările bisericescĭ şi naţionale.

Incă din anulŭ trecutŭ a începutŭ a cânta d-lŭ învĕţătorŭ cu adulţii cântările dela sfânta liturgiă, şi astfelŭ perfecţionându-se mereu a ajunsŭ la acelŭ resultatŭ îmbucurătorŭ, încâtŭ pe sfintele sĕrbătorĭ ale nascerei Domnului 1888 a pututŭ forma deja unŭ *corŭ de plugarĭ* constătătorŭ din peste 30 de persóne, bărbaţĭ, junĭ şi fete şi astfelŭ de atuncĭ în sfânta nóstră biserică cântările dela sfântă liturgiă se esecută destulŭ de precisŭ de aceştĭ coriştĭ deocamdată în 3 vocĭ.

De atuncĭ în sfânta nóstră biserică par'că s'au strĕmutatŭ tóte, poporulŭ în tóte Dumineoile şi sĕrbătorile alérgă din tóte părţile comune la biserică, unde în cea mai mare pietate ascultă armoniósele cântărĭ bisericescĭ. Intr'adevĕrŭ i--se umple omului sufletulŭ de o mângăiere şi o bucuriă cerésca, când aude melodiósele cântărĭ ce le esecută aceştĭ coriştĭ.

Pentru acésta, şcóla adultă, respective coriştii carĭ compunŭ elevii din şcóla adultă — şĭ-au atrasŭ atenţiunea asupra lorŭ ómenilorŭ de bine. Astfelŭ înainte de Dumineca Floriilorŭ cu vre-o trei ḑile amŭ fostŭ plăcutŭ surprinşĭ, că generosulŭ d-nŭ Georgiu Silaghi, mare proprietarŭ în Sanislău, a bine voitŭ a ne trimite 22 bucăţĭ de cărţĭ de rugăciunĭ „Icóna sufletului“ de d-lŭ Pĕtcaşiu, ediţiunea mai nouă, şi tóte în legătură fină. Er una, a 23-ea, pentru sfânta biserică în legătură de luxŭ. O a doua surprindere plăcută ne-a pricinuitŭ amabila d-şóră Aurelia Cosma, fica d-lui Andreiu Cosma, mare proprietarŭ în locŭ şi directorŭ alŭ institutului de creditŭ „Silvania“, prin aceea că a pregătitŭ vre-o 20 de insemne pentru cei mai vrednicĭ dintre coriştĭ, ca acelea în ḑiua de Dumineca Floriilorŭ sĕ se distribuiescă între coriştii mai meritaţĭ. Astfelŭ în sfânta Duminecă a Floriilorŭ, după sĕvêrşirea sfintei liturgii fiindŭ biserica plină de credincioşĭ, după predica şi vorbirea acomodata acestei împrejurărĭ s'au distribuitŭ frumósele insemne (dintre carĭ o parte au fostŭ pentru fete, între coriştĭ şi o parte din cărţile susŭ menţionate, ér restulŭ s'a distribuitŭ celorŭ mai diligenţĭ dintre şcolarii cuotidianĭ. Dintre coriştĭ au fostŭ distinşĭ parte cu insemne, parte cu cărţĭ, parte cu ambele următorii: 1. Vasiliu Jancău. 2. Vasiliu Silagyi 3. Vasiliu Ciuciu, 4. Constantinŭ Parduţiu. 5. Georgiu Chioreanŭ. 6. Vas. Negreanŭ. 7. Pavelŭ Balintŭ. 8. Ioanŭ Lobonţiu. 9. Ioanŭ Matiocŭ. 10. Simeonŭ Danciu. 11. Vasiliu Berarŭ. 12. Ioanŭ Gorganŭ. 13. Demetriu Silaghi. 14. G. Ardeleanŭ. 15. Vasiliu Lobonţiu. 16. Vas. Davidŭ. 17. Vasiliu Colteu. 18. Teodorŭ Szilaghi (curatore). 19. Teodorŭ Roşiu. 10 Gavrilă Danciu. 21. Gregoriu Farcău. 22. (dintre fete) Ana Ciora. 23. Maria Marincaşiu. 24. Flórea Marchişiu. 25. Maria Chioreanŭ. 26. Ana Lobonţiu şi 27. Ana Colteu.

Aceste distingerĭ şi darurĭ au avutŭ unŭ efectŭ fórte mare, putei ceti bucuria şi fala ce se oglinda pe faţa fiă-căruia dintre premiaţĭ. Fiă-care se simţia mândru că a cercetatŭ şcóla adultă şi că s'a pregătitŭ pentru corŭ.

La tótă întêmplarea aceste fapte n'au lipsă de comentarŭ. Căcĭ înseleşĭ vorbescŭ. Numai şi éraşĭ numai prin astfelŭ de fapte li-se póte da lorŭ unŭ impulsŭ spre deşteptare şi cultură şi sĕ'şĭ cunóscă sfintele sale datorinţe faţă de Dumnedeu, limbă, naţiune şi faţă de ei înşişĭ.

Merită, decĭ şi prin aceste se şi esprima cea mai căldurósă recunoscinţă şi mulţumită atâtŭ amabilei D-şóre Aurelia Cosma, câtŭ şi onor. D-nŭ Georgiu Si-Silaghi, carĭ prin aceste fapte şĭ-au câştigatŭ inimele Supuranilorŭ. Deie cerulŭ ca atâtŭ generoşii părtinitorĭ şi donatorĭ, câtŭ şi demnulŭ învĕţătorŭ Michailŭ Bobişiu din Supurŭ se aibă mulţĭ imitatorĭ.

Er coriştilorŭ din Supurŭ le ḑicŭ: Inainte cu Dumnedeu pe calea apucată! Invĕţaţĭ şi vĕ cultivaţĭ inima şi vĕ nobilitaţĭ sufletulŭ, ca aşa sĕ fiţĭ vrednicĭ de nemulŭ vostru românescŭ.

Metellu.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pest)

Bernŭ, 4 Maiu. Consiliulŭ federalŭ a espulsatŭ din Elveţia pe croitorulŭ Lutz de nascere din Bavaria pentru că a statŭ în legăturĭ cu Wolgemuth.

Parisŭ, 4 Maiu. Guvernulŭ intenţioneză sĕ amâne alegerile generale până în 1890.

Bucurescĭ, 4 Maiu. Succesorulŭ tronului póte că va fi înfăţişatŭ Monarchului Austro-Ungariei în Iulie.

Wiesbaden, 4 Maiu. Starea sănĕtăţii împĕrătesei s'a îmbunĕtăţitu în modŭ însemnatŭ.

EDUCAŢIUNE.

Cum trebue sĕ fie crescerea,

ce părinţii o dau copiilorŭ, pentru ca şcóla se-şi ajungă mai cu înlesnire înaltulu ei scopŭ.

Motto: Copiiĭ bunĭ suntŭ bucuria părinţilorŭ, temelia şcólei şi fala şi nădejdea îndreptăţită a nemului lorŭ.

(Urmare.)

O vieţă simplă aşaderă V'aşu recomanda pentru copiii Voştri, ca cea mai priinciósă pentru a'i abate dela cărărĭ rătăcite.

D'aci nu urméză, că D-Vóstră, ca părinţĭ, sĕ nu Vĕ simţiţĭ îndemnaţĭ a cheltui pentru crescerea copiilorŭ D-Vóstre, decâtŭ numai pentru ce le este neapĕratŭ de lipsă.

Din contră, sunt de părere, că décă V'a înḑestratŭ Dumneḑeu cu avere, *sĕ nu Vĕ feriţi de cheltuelĭ câtŭ de marĭ, unde e vorba de a se ajunge unŭ scopŭ nobilŭ.*

Şi mai nobilŭ scopŭ eu nu cunoscŭ pentru copiii Voştri, decâtŭ *cultura inimei lorŭ.*

Celŭ mai potrivitŭ mijlocŭ însĕ pentru cultura inimei lorŭ este *musica.*

Lăsaţĭ pe băeţii voştri sĕ înveţe unŭ instrumentŭ musicalŭ dela unŭ harnicŭ măestru de musică.

Pentru cultivarea sentimentelor musicale ale copiilorŭ Voştri orĭ câtŭ aţi cheltui de multŭ, sĕ sciţĭ că nu suntŭ banĭ prăpădiţĭ.

Fiece banŭ cheltuitŭ spre acestŭ sfîrşitŭ aduce procente înḑecite şi însutite.

Musica le prepară băeţilorŭ adevĕrate plăcerĭ şi petrecerĭ.

Musica le îmblânḑesce năravurile sĕlbatice şi'i face simţitorĭ pentru lucrurĭ frumóse şi nobile.

Musica îlŭ face pe omulŭ animalŭ omŭ spiritualŭ, pe omulŭ sensualistŭ omŭ virtuosŭ.

Musica este o scaldă sufletéscă, cerésca. Sufletulŭ bolnavŭ, uitându-şĭ de sine, se cufundă în valurile tonurilorŭ desfătătóre şi iese sănĕtosŭ şi luminatŭ.

Musica este una din cele mai frumóse şi cele mai nevinovate petrecerĭ.

Musica îlŭ abate pe băiatŭ dela multe alte petrecerĭ stricăcióse în societăţĭ rele, căcĭ cu unŭ instrumentŭ musicalŭ elŭ însuşĭ îşĭ face petrecere şi încă *cea mai plăcută* şi totdeodată *folositóre* petrecere. Cea mai plăcută, căcĭ nicĭ o altă petrecere nu desfătéză sufletulŭ în egală mĕsură, ca musica. Folositóre, căcĭ *musica'i învioşază puterile sufletului lui şi'lŭ face destoinicŭ sĕ se ocupe cu îndoite puterĭ cu cartea şi cu învĕţătura, ferindu'lŭ totdeodată de spiritulŭ bolnăviciosŭ, ce adie în societăţile şcolarilorŭ stricaţi.*

Din aceste puncte de privire aşŭ dori din inimă, ca fiii poporului nostru, ai cărorŭ părinţĭ suntŭ cu dare bună de mână, sĕ se îndeletnicéscă cu totŭ deadinsulŭ cu acéstă artă plăcută şi folositóre.

Aşŭ dori, ca sĕ nu fie şcolarŭ, care sĕ nu scie cânta din gură şi cu unŭ instrumentŭ musicalŭ, se înţelege, avêndŭ talentŭ pentru musică.

O vieţă nouă, unŭ nou curentŭ s'ar întroduce atuncĭ în sufletulŭ tinerimei nóstre şcolare.

(Va urma.)

Esemple de iubire cătră părinţi.*)

Pagiulŭ regelui Fridericŭ celŭ mare.

Fridericu celŭ mare, regele Prusiei, avea la curtea sa mai mulţĭ copii de familiă nobilă. Intre aceştia se afla unulŭ în lipsă extremă. Tatălŭ sĕu murise şi şi mamă-sa îşĭ perduse cea mai mare parte din averea ei, éră pensiunea, ce o primea dela statŭ, abia'i ajungea de adĭ pe mâne. Unica ei mângăere era uniculŭ şi bunulŭ ei fiu. Acesta voia în totŭ chipulŭ sĕ o ajute, însĕ din plata, ce o avea, nu-i mai rĕmânea nimicŭ. In fine totŭ găsì elŭ unŭ mijlocŭ de a câştiga ceva pentru mumă-sa. In fiece nópte unulŭ din copii trebuia sĕ vegheze în odaia de lângă dormitorulŭ regelui, spre a fi la îndemână, când ar cere ceva. Serviciulŭ acesta era pentru unii copii prea greu. De aceea, când le venia rêndulŭ, puneau bucuroşĭ pe altulŭ sĕ vegheze în loculŭ lorŭ. Sĕrmanulŭ copilŭ se obliga sĕ vegheze pentru alţii. Pentru aceea 'i se plătea, şi banii ce'i căpăta, îi trimitea mamei sale. Intr'o nópte regele, neputêndŭ dormi, voia a i-se ceti ceva. Sunà clopoţelulŭ, strigà, déră nu venì nimenea. In fine se sculà din patŭ şi se duse în odaia de lângă dormitorulŭ sĕu, ca sĕ védă, de se află aci vre-unŭ copilŭ. Aicĭ dete peste tînĕrulŭ, care ţinea postulŭ de veghere pentru altulŭ, şeḑêndŭ la masă şi dormindŭ.

Inainte'i se afla o epistolă începută, adresată mamei sale. Regele se apropie pe vîrfulŭ degetelorŭ de masă şi cetesce începutulŭ scrisorei, care cuprindea aceste cuvinte: „Pré iubită, pré scumpă mamă! Asta este a treia nópte, de când veghezŭ pentru banĭ. Abia mĕ mai potŭ ţiné pe picióre. Mĕ bucurŭ însĕ că am pututŭ câştiga pentru D-ta 10 talerĭ, carĭ Ţi-i şi trimetŭ.“ Mişcatŭ de atâta bunĕtate de inimă şi de unŭ astfelŭ de simţŭ de jertfire pentru mamă-sa, regele îlŭ lăsà sĕ dórmă în pace, se duse şi luà două făşicurĭ cu galbinĭ, îi vîrì în

*) Materialŭ de folositŭ în şcólă şi familiă

noi cei de dincóce și credemŭ, că decă numita fóie va fi mai bine îmbrățișată ca până acum, se va interesa de cele mai diferite materii pedagogice instructive pentru învĕțătorime.

Depinde dela învățătorime, decă asigură sĕu ba esistența foilorŭ pedagogice românescĭ, una însĕ sĕ nu pérdă din vedere, că sprijinindŭ o fóie de specialitate, contribue la desvoltarea literaturei pedagogice și se cultivă pe sine însașĭ.

F.

Din traista cu minciunile.

Țiganulŭ la tergŭ.

Unŭ Țiganŭ mergea la tĕrgŭ. Pe drumŭ se întâlni cu unŭ Românŭ și se învoiră, ca sĕ mĕrgă mai încolo împreună. Merseră ei, câtŭ merseră, când dela o vreme de dice Țiganulŭ?...

„Mo Românico, ce sĕ ne mai ostenimŭ noi de giaba până în orașŭ!... Hai sĕ ne aședămŭ aicea și sĕ facemŭ tĕrgŭ, că dór' ne-omŭ pricepe noi la atâta lucru!"

Românulŭ se învoi, și fiindŭ ostenitŭ de drumŭ, cum se puse josŭ, și adormi. Țiganulŭ dracului se făcŭ, că moțăe și elŭ, până când vĕdŭ, că Românulŭ a adormitŭ cum se cade. Atuncĭ se sculă încetinelŭ și punĕndŭ mâna pe traista Românului, scóse merindea, ce se afla în ea, și aci, aci îi dete fâlcĭ, de nu mai rĕmase din tótă merindea nicĭ o fărîmitură. După aceea se întinse pe pajiște, cu burta la sóre, și încercă sĕ tragă și elŭ unŭ puiu de somnŭ.

Deșteptându-se Românulŭ și vĕdĕnd, că traista e gólă, întrebă pe Țiganŭ, că de ce i-a mâncatŭ merindea?

„Da ce te legĭ de mine, Românico", rĕspunse hoțulŭ de Țiganŭ, „că doră tĕrgu ăsta e mare!... Cine scie, cine s'o fi făcutŭ stăpânŭ pe merindea ta!"

Românulŭ nu dise deocamdată nimica, ci arĕtându-se mulțămitŭ cu rĕspunsulŭ cioroiului, se făcŭ, că se culcă éră. Credĕndŭ, că l'a înfundatŭ pe Românŭ, Țiganulŭ se culcă și elŭ acum fără nicĭ o grijă, și sătulŭ, cum nu mai fusese elŭ de multă vreme, îndată începu sĕ sforăie, de gândeai, că mână la pădure porcii din șapte sate.

Cum băgă de semă Românulŭ, că faraonulŭ dórme dusŭ, apucă în grabă bĕțulŭ cu care se sprijinea la drumŭ, și japŭ! japŭ! îi trase vre-o câte-va, de se făcură totŭ dungĭ vinete pe spatele grangorului

„Ce mĕ bațĭ, Românico?" întrebă Țiganulŭ, sculându-se în picióre ca fulgerulŭ de repede.

„Tacĭ dracului cióră, că doră tĕrgu ăsta-i mare!... Ce sciu eu, cine șĭ-o fi prinsŭ mintea cu tine!"

Țiganulŭ la votritŭ.

Unŭ feciorŭ trimise pe unŭ unchiu alŭ sĕu într'altŭ satŭ, ca sĕ pețéscă o fată bogată, Elŭ îi dete de tovarășŭ pe unŭ vecinŭ, care era din nĕmulŭ lui Faraonŭ, ca sĕ pue și elŭ vre-o vorbă bună.

După-ce votrii ajunseră la loculŭ cu noroculŭ, părinții fetei începură sĕ întrebe ce felŭ de omŭ e feciorulŭ și ce avere are.

„Nepotulŭ meu are doi boi", rĕspunse unchiulŭ feciorului.

„Ba patru"! îndreptă Țiganulŭ, care voia sĕ-'șĭ laude vecinulu cu orĭ și ce prețŭ.

„Mai are și doi cai".

„Ba patru"! grăi și de astă-dată Țiganulŭ.

„Și o sută de oi".

„Ba două sute"!

„Dĕr de-unŭ ochiu nu prea vede bine".

„Ba de amĕndoi"! îndreptă Țiganulŭ, gândindŭ, că cine scie, cum șĭ-a lăudatŭ vecinulŭ de bine.

Sandu.

MULTE ȘI DE TOATE.

Este o prostiă:

a pierde banĭ în cărțĭ și a se supĕra pentru acésta, —

a întreba pe editorulŭ unui diarŭ nou despre numĕrulŭ abonențilorŭ, —

a aștepta dela unŭ redactorŭ, ca sĕ rĕspundă cu întórcerea poștei, —

a întreba pe unŭ birtașŭ, decă are vinŭ bunŭ, —

a presupune că recensențiĭ cetescŭ mai multŭ decâtŭ titula cărții, care o laudă sĕu o hulescŭ, —

a'șĭ spune tóte tainele inimii sale și a aștepta dela alții, ca sĕ nu le împărtășéscă prietinilorŭ lorŭ, —

a slobodi unŭ hoțŭ din temniță și a cere dela elŭ, ca sĕ se hrănéscă în modŭ cinstitŭ, —

a lăuda înaintea drăguții frumsețea prietinei ei, —

a fi de cincĭ-decĭ de anĭ și a se îndoi, decă se potŭ întîmpla astfelŭ de lucrurĭ, și altele asemenea lorŭ.

Când îi este iertatŭ se fure?

Unŭ advocatŭ avea sĕ apere înaintea judecătoriei pe doi pungașĭ, dintre carĭ unulŭ furase în diua mare, ĕr celălaltŭ în restimpulŭ nopții. In vorbirea sa de apĕrare dise advocatulŭ: Domnulŭ procurorŭ a adusŭ contra clientului meu celui dintâiu ca împrejurare apăsătóre (agravantă), că a furatŭ la lumina dilei cu o obrăsniciă nespusŭ de mare. Acum dumĕalui aduce érășĭ ca împrejurare apĕsătóre pentru cestălaltŭ clientŭ alŭ meu, că a furatŭ în timpulŭ nopții. Intrebŭ dĕr pe d-lŭ procurorŭ: „Când îi este iertatŭ ștrengarului sĕ fure?"

Orĭ vorbescĭ tu orĭ me lașĭ sĕ vorbescŭ eu.

Renumitulŭ advocatŭ Maître Cazeneuve, din Toulouse în Francia, merse într'una din dile la tribunalŭ. Cânele lui, Azorŭ, avŭ plăcerea sĕ-lŭ însoțéscă, și M. Cazeneuve, care nu putea face nimica contra voiei vișlei sale, nu i-se împotrivise. Ajungĕndŭ la tribunalŭ, Azorŭ se aședă în capulŭ băncii, unde ședeau advocații, ĕr stăpânulŭ sĕu își începu vorbirea de apĕrare. Din nenorocire advocatulŭ veni în focŭ și începu sĕ vorbéscă cu voce tare. Azorŭ, care póte că nu putea suferi larma, începu sĕ latre, arĕtându-șĭ prin acésta nemulțămirea. Maître Cazeneuve își întrerupse vorbirea, se întórse cătră câne și îi dise: „Azorŭ! Fă-mĭ plăcerea și tacĭ!" Azorŭ tăcŭ, dĕr nu multŭ timpŭ. Advocatulŭ vorbindŭ érășĭ cu voce tare, vătămă prin acésta nervii simțitorĭ ai cânelui sĕu, care începu acum din nou sĕ latre și încă atâtŭ de tare, încâtŭ nicĭ vorbă nu mai putea fi de apĕrare. Advocatulŭ, perdĕndu-șĭ tótă răbdarea, se adresă nĕcăjitŭ cătră câne cu cuvintele: „Audĭ Azorŭ! Așa nu mai póte merge; sĕu vorbescĭ tu, sĕu mĕ lașĭ pe mine sĕ vorbescŭ!"

Traducerea Mahabharatei.

Unŭ literatŭ din Bengal, Prataja Chandra, s'a apucatŭ sĕ traducă în englezesce Mahabharata, marea poemă sanscrită; șĭ-a consacratŭ viéța și averea pentru acéstă operă și a ajunsŭ sĕ facă aprópe pe jumĕtate opera acésta colosală (poema în cestiune cuprinde 200,000 versurĭ). Fiind-că se află acuma cu mijlócele sfârșite, a făcutŭ apelŭ la persónele, carĭ se intereseză de acéstă lucrare, și sir Frederic Robert, comandantulŭ capŭ alŭ armatei din India, i-a acordatŭ patronagiulŭ sĕu pentru a culege subscrierĭ în lumea învĕțată.

Mușcele.

Deși uricióse și secante, totușĭ le ținea póte fiecare omŭ de nisce ființe nevătămătóre. S'a constatatŭ însĕ în timpulŭ din urmă, că ele suntŭ marĭ dușmane ale omului, fără însĕ de-a sci ele de rolulŭ ce'lŭ jócă. Prin nouĕ cercetărĭ de-a afla causa bólelorŭ contagióse, s'a descoperitŭ misteriósa influință a mușcelorŭ. Mai ântâiu li-s'a atribuitŭ, că ele transpórtă frigurile galbine, după aceea au găsitŭ doi fisiologĭ francesĭ că mușcele transpórtă și oftica, gustândŭ din materia ce o aruncă bolnavulŭ tușindŭ afară și o ducŭ mai departe. Mediculŭ americanŭ Dr. Hove a constatatŭ, după cum aflămŭ, în timpulŭ din urmă, că muștele suntŭ purtătórele de infecțiunĭ și la multŭ temuta bólă de ochĭ egiptenă.

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

APRILIE are 30 dile. Prierŭ.

1889 Dilele sĕptĕm.	Călendarul Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele răsare	Sórele apune
Dum.	23 (†)M. Muc. George	5 Pius	4. 44	7. 16
Luni	24 S. M. Sava Stratil.	6 Ioan P.	4. 42	7. 18
Marți	25 S. Ap. și Ev. Marcu	7 Stanislau	4. 41	7. 19
Mercurĭ	26 S. Muc. Vasilie	8 Michail	4. 40	7. 20
Joi	27 S. Muc. Simeon	9 Gregoriu	4. 38	7 22
Vinerĭ	28 Apost. Iason	10 Gordian	4. 36	7. 24
Sâmb.	29. SS. 9. M. din Chizic	11 Adolf	4. 35	7. 25

Tĕrgurile din Ardealŭ și Ungaria proprią.

Dela 1—15 Maiu inclusivŭ: In 1 Deva, Corond, Someș-Goroslĕu, Lăpușulŭ ung., Chezdi-Oșorheiu. (Soborșinŭ, Baia mare). 2. Huedinŭ, Berțcu. 3. Ghernesig, Boroșnĕulŭ mare. (Biserica albă). 4. Trăscău, Coloș-Monoștur. (Beiușŭ). 5. Bistrița. 6. Ciuculŭ de josŭ, Micăsasa. 7. (Mișcolțŭ). 9. Iara. 12. Chendi-Lona. 13. Becleanŭ, Mănărade, Uzonŭ 14. Covasna, Chizdŭ. (Esperieș). 15. Năsĕudŭ. (Dunavechi, Becicherec, Timișóra.

In România și Bucovina: 7. Pétra, Câmpulŭ, Segarcea, Tĕrgu-Jiului. 9. Câmpu-lungŭ, 12 Runcŭ.

Tĕrgulŭ de rîmători din Steinbruch. La 30 Apr. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 153.827 capete, la 30 Apr. au întratŭ 2278 capete și au eșitŭ 1300, rĕmânĕndŭ la 33 Apr. unŭ numĕrŭ de 155.805 capete. — Se noteză: marfă *ungurescă* veche, grea dela 53 pănă la 54 cr.— marfă *ungurescă* tineră grea dela 55$^{1}/_{2}$ cr. pănă la 56$^{1}/_{2}$ cr., *de mijlocŭ* dela 54 cr. pănă la 55 cr, —*ușoră* dela 52 cr. pănă la 53 cr. —*marfă țerănescă* grea dela— —pănă la —— cr. — *de mijlocŭ* dela 53 pănă la 54 cr. — *ușoră* dela 51 cr. pănă la 52 cr. — *Marfă de România*, de *Bákony* grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. pănă la — cr. înse transito ușóră dela — cr pănă la — cr. transio dto țepósă grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă dela — cr. pănă la — cr. *Marfă sĕrbescă* grea dela 52$^{1}/_{2}$ 53$^{1}/_{2}$ cr. transito mijlociă grea dela 51$^{1}/_{2}$ 52 cr. transito ușoră dela 50—51 cr.— Porcĭ îngrășațĭ de unŭ anŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrășațĭ cu cucuruzŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrășațĭ cu ghindă dela — cr. pănă la — cr. Cântărițĭ la gară cu 4$^{1}/_{2}$.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta dela 1 Maiu 1889

Seminte	Cualitatea per Hect.	Pretul per 100 chilgr dela	Pretul per 100 chilgr pănă
Grâu Bănățenescu	—	— —	— —
Grâu dela Tisa	79	7.25	7 30
Grâu de Pesta	79	7 20	7 25
Grâu de Alba-regală	79	7 25	7.30
Grâu de Bácska	79	7.25	7.30
Grâu ung. de nordu	79	7 20	7.25

Seminte vechĭ orĭ neue	soiulu	Calitatea per Hect.	Pretul per 100 chilgr. dela	Pretul per 100 chilgr. pănă
Sĕcară	——	70—72	5 90	6 10
Orzu	Nutrețŭ	60.62	5.90	6 30
"	de vinars	62.64	6 50	7.10
"	de bere	64.66	7.35	7 15
Ovesŭ	—	39.41	5.35	5.80
Cucuruzŭ	bănăț.	75	4.75	4.75
"	alt soiu	73	4.55	4.65
"	"	—	—.—	—.—
Hirișcă	"	—	— —	—.—

	Producte div.	Soiulŭ	Cursulu dela	Cursulu pănă
Prețulŭ pe 100 chilograme.	Sem. de trif.	Luțernă ungur.	—.—	—.—
	—	francesă	—.—	—.—
	—			
	"	roșiă	44.—	52.—
	Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	37.—	37.25
	Oleu de in		6.50	6.60
	Uns. de porc	dela Pesta	63.—	63.50
	"	dela țĕră	— —	— —
	Slănină	svĕntată	52.—	53.—
	"	afumată	59 50	60 50
	Seu		29 —	30.
	Prune	din Bosnia în buțĭ	8.—	8.25
	"	din Serbia în sacĭ	7·75	8.—
	Lictarŭ	slavonŭ nou		
	"	bănățenescŭ		
	Nucĭ	din Ungaria		
	Gogoșĭ	unguresci		
	"	sĕrbescĭ		
	Miere	brută		
	"	galbină strecurată	— —	—.—
	Ceară	de Rosenau	118.	120.
	Spirtŭ	brutŭ	14.25	14.55
	"	Drojdiuțe spirtde	18 —	18 50

Cursulŭ losurilorŭ private din 1 Maiu

	cump.	vinde
Basilica . . .	9 55	9.85
Creditŭ	—.—	—.—
Clary 40 fl. m. c. . .	63.75	64.25
Navig. pe Dunăre . .	—.—	140.—
Insbruck	28.—	29.—
Keglevich	—.—	—.—
Krakau	26.75	27.25
Laibach	26.50	27.—
Buda	63.75	64.75
Pallfly	62.50	63.25
Crucea roșie austr. . .	—.—	—.—
dto ung. . .	13.20	13.60
dto ital. . .	17.20	17.50
Rudolf	21.—	21.50
Salm	64.50	65.50
Salzburg	29.50	30.—
St. Genois . . .	65.—	66.—
Stanislau	—.—	40.—
Trieitine 4$^{1}/_{2}$% 100 m. c.	—.—	158.—
dto 4% 50 .	—.—	76.—
Waldstein . . .	45.—	46.—
Windischgratz . . .	58.75	59 75
Sĕrbescĭ 3% . . .	36.—	36.50
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4% . .	113.75	114.50

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 4 Maiu st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.30	Vĕnd.	9.33
Argintŭ românescu -	"	9.25	"	9.30
Napoleon-d'orĭ - - -	"	9.36	"	9.39
Lire turcescĭ - - -	"	10.60	"	10.70
Imperialĭ - - - -	"	9.60	"	9.70
Galbinĭ	"	5.50	"	5.52
Scris. fonc. „Albina" 6%	"	101.—	"	—.—
" " " 5%	"	98.50	"	99.—
Ruble rusescĭ - - -	"	126.—	"	127.—
Discontulŭ - - - -	6$^{1}/_{2}$—8% pe anu.			

Bursa din Bucurescĭ din 2 Maiu

Valorĭ	%	se cump.
Rentă română perpetuă 1875	5%	96.$^{1}/_{2}$
Renta română amortisabilă .	5%	96.$^{1}/_{2}$
dtto	4%	90.—
Renta rom. (rurale convertite)	6%	101.—
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem . . .	5%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulu Oraș Bucurescĭ	5%	88.$^{1}/_{2}$
idem idem din 1884	5%	—.—
Impr. or. B cu prime Loz. fr. 20	—	57.—
Credit fonciarŭ ruralŭ . . .	7%	104.$^{1}/_{2}$
idem idem . . .	5%	97.—
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	104.$^{5}/_{8}$
idem idem . . .	6%	102.—
idem idem . . .	5%	94.$^{3}/_{4}$
Credit Fonc. Urban din Iașĭ. .	5%	82 $^{1}/_{2}$
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	235.—
	V. N.	
Banca Națion. ult. div. 78.15	500	952.
Dacia-România ult. div. 24 lei	200	—.—
Naționala de asig. ult div. 18 lei	200	—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 10 .	500	—.—
Soc. Rom. de Constr ult. div.	250	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 27.50	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. div.	100	137.—
Soc. de Reas. ult. div. 10 l. aur	200	—.—
Națion. de Asig. ult. div. 128.35	—	—.—
Societ. de Constr. ult. div. . .	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div. . .	—	—.—
Agio în Bursă	—	0.15
Rubla de hârtie	—	2.70
Banca Națion. a României		
Scompt.	6%	—.—
Avansurĭ pe efecte	7%	—.—
Avansurĭ pe Lingourĭ . . .	7%	—.—

Cursulŭ la bursa de Viena

din 30 Aprilie st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - -	102.25
Renta de hârtiă 5% - - - - -	97.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	113.30
Bonurĭ rurale ungare - - - -	105.—
Bonurĭ cu clasa de sortare - - -	105.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare - - -	105.—
Bonurĭ rurale transilvane - - -	105.—
Bonurĭ croato-slavone - - -	105.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - -	99.90
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	143.75
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - -	129.—
Renta de hârtiă austriacă - - - -	86.05
Renta de argintŭ austriacă - - -	86.20
Renta de aurŭ austriacă - - - -	110.10
Losurĭ din 1860 - - - - - -	145.—
Acțiunile băncei austro-ungare - -	895.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	309.75
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	300.25
Galbenĭ împărătescĭ- - - - - -	5.61
Napoleon-d'orĭ - - - - - -	9.39
Mărcĭ 100 împ. germane - - - -	57.85
Londra 10 Livressterlinge - - - -	118.55

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Avisŭ d-lorŭ abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se aboneză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiuni, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.